

iab

INSTITUUT VAN DE ACCOUNTANTS
EN DE BELASTINGCONSULENTEN

J A A R V E R S L A G 2 0 0 4

Woord van de Voorzitter

In het afgelopen jaar heeft de Raad van het Instituut toenadering gezocht tot de economische, financiële en gerechtelijke wereld. Dit om het belang van het beroep in de kijker te plaatsen, dat de ondernemingen wettelijk advies verstrekt in de domeinen die aan de accountant en de belastingconsulent zijn toevertrouwd.

Dankzij alsmear uitgebreider overleg met de politieke beleidsmakers krijgt het beroep een positiever imago. Het speelt een beslissende en niet meer weg te denken rol in de ontwik-

keling van de ondernemingen en meer bepaald de kmo's, waarop we ons extra focussen.

We willen de aandacht vestigen op de echte rol van de accountant en de belastingconsulent bij de uitoefening van het beroep op zelfstandige basis of in dienstverband.

Zonder professionalisme, deskundigheid, onafhankelijkheid en ethiek komt het maatschappelijke en openbare belang in het gedrang. De ondernemers verwachten van ons de professionaliteit van een echte raadgever. Die professionaliteit is nodig in elke ontwikkelingsfase van hun onderneming in de talrijke adviesdomeinen: fiscaal recht, vennootschapsrecht, boekhoudkundige informatisering, herstructureringen, controle, enz.

Ons actieterrein is uitgebreid en ik denk dat we in het kader van corporate governance voor de toekomst goed geplaatst zijn om als onafhankelijke bestuurders de nodige garanties te bieden.

De internationale boekhoudkundige harmonisering noodzaakt meer inspanningen op het vlak van vorming, zodat we als deskundigen de ondernemingen degelijk kunnen adviseren over de invoering van de nieuwe IFRS-normen.

Permanente vorming is meer dan ooit onontbeerlijk om onze kennis te behouden en te vergroten.

Wie het beroep van accountant of belastingconsulent ambieert, moet de verschillende fasen van de stage doormaken. De stage is in 2004 grondig hervormd om zowel de stagiairs als hun stagemeeester beter te helpen een werkzame en praktische stage tot stand te brengen waarvan de doelstellingen bij aanvang zijn vastgelegd. Uiteindelijk leidt de stage tot de afgifte van de titel van accountant en belastingconsulent.

Er liggen nog talrijke taken op ons te wachten. Onze Raad heeft de doelstellingen van het Instituut bijgeschaafd, wat in 2005 concrete uitwerking zal krijgen op het gebied van informatie, bijstand en begeleiding van onze vakspecialisten in hun opdrachten.

Wat bedrijven in moeilijkheden betreft, verdedigt het Instituut tegenover de politieke macht dat aan de honoraria een voorrecht moet worden toegekend, zodat de wetgever het belang dat hij aan ons optreden hecht in het kader van de sanering van bedrijven, in de wetgeving kan opnemen.

Heel wat andere zaken zijn lopende. Zo zijn de werkzaamheden gestart om aanbevelingen te kunnen geven betreffende de uitwerking van het financieel plan, de ondersteuning van ondernemingen in een fase van overgang tot vennootschap, het faillissementsrecht, enz.

In de loop van de volgende jaren, zal onze Raad deze koers van vernieuwingen en van begeleiding in het belang van al zijn leden blijven volgen.

Brussel, 23 april 2005

Gérard DELVAUX
Voorzitter

Inhoud

Woord van de Voorzitter

Events 2004

- Algemene vergadering 6
- Gezamenlijke Raadsvergadering IAB – IBR 10
- De adviserende rol van de notaris, de accountant en de belastingconsulent bij de oprichting van vennootschappen – studiedag 18 februari 2004 11

Publicaties

- Handboek Bestuur van vennootschappen 12
- Vzw en Stichting 12
- Vademecum van de accountant en de belastingconsulent 2004 13
- Geannoteerd Wetboek van vennootschappen 2005 13

Toegang tot het beroep

- Verslag van de stagecommissie voor het jaar 2004 14
- De overstapmogelijkheid voor BIBF-leden die in het kader van de overgangperiode (29 juni 1999 – 29 december 2000) erkend werden als 'belastingconsulent' onder opschortende voorwaarde van ontslag bij het BIBF 15
- Overstapmogelijkheden IBR – IAB 15

Uitoefening van het beroep

- Wet van 14 juni 2004 tot wijziging van de artikelen 213 en 223 van het Wetboek van vennootschappen 16
- K.B. van 1 september 2004 houdende tenuitvoerlegging van de Verordening betreffende het statuut van de Europese vennootschap (B.S. 9 september 2004) 16
- K.B. van 12 oktober 2004 tot uitvoering van het artikel 129bis van het Wetboek van vennootschappen tot invoering van administratieve geldboetes als sanctie voor de laattijdige neerlegging van de gewone of de geconsolideerde jaarrekening van de vennootschappen (B.S. 15 oktober 2004) 16
- K.B. van 8 december 2004 houdende wijziging van het K.B. van 2 april 2003 tot vaststelling van de termijnen voor inwerkingtreding van de bepalingen van de wet van 27 juni 1921 waarbij aan de verenigingen zonder winstgevend doel en aan de instellingen van openbaar nut rechtspersoonlijkheid wordt verleend, zoals gewijzigd bij de wet van 2 mei 2002 betreffende de verenigingen zonder winstoogmerk, de internationale verenigingen zonder winstoogmerk en de stichtingen en bij de wet van 16 januari 2003 tot oprichting van een Kruispuntbank van Ondernemingen, tot modernisering van het handelsregister, tot oprichting van erkende ondernemingsloketten en houdende diverse bepalingen (B.S. 15 december 2004) 17
- Programmawet van 27 december 2004 17
- Wet van 31 december 2003 houdende invoering van een eenmalige bevrijdende aangifte 17

Rechtspraak

– Overzicht tuchtrechtspraak	20
– Overzicht rechtspraak Commissie van Beroep (Nederlandstalige kamer) inzake de erkenning van belastingconsulenten	28
– Overzicht rechtspraak Bescherming titel en monopolie van de accountant	28

Afdelingen

– Stage	30
• Gemeenschappelijke stage IBR-IAB	30
– Opleiding	30
– Communicatie	31
• Consultatieve Commissie der Beroepsverenigingen	31
• Belgisch – Nederlandse gespreksgroep	32
• Evenementencommissie (20 jaar + Doornik)	32
– Beroepstechnieken	33
• Commissie voor Boekhoudkundige Normen	33
• Gemengde commissie IAB-IBR – Bijzondere opdrachten	34
• Gemengde commissie IAB-IBR – Internationale relaties	35
• Commissie belastingconsulenten	35
• CFE	36
• FEE	36
• EFRAG	37
• IFAC	37
• Ordre des Experts-comptables français	37
– Begeleiding en Toezicht	38
• Commissie van Toezicht	38
– Publicaties en middelen ter ondersteuning	39
• Informaticacommissie	39

Het instituut

– Organigram van het Instituut	40
– Diensten van het Instituut	45
– Statistieken	46
– Overleden confraters	47

Events 2004

Algemene vergadering – 17 april 2004

Uittredend voorzitter Johan DE LEENHEER opende op 17 april 2004, om 9u30, de achttiende algemene vergadering van het Instituut. Om en bij de 1400 leden en verschillende vooraanstaande figuren uit de economische en gerechtelijke wereld woonden het event bij.

Het bureau

Het bureau was samengesteld uit de heren Johan DE LEENHEER, voorzitter, Guy STEVENS, ondervoorzitter, André BERT, secretaris-penningmeester, en juffrouw Micheline CLAES, secretaris, bijgestaan door de heer Eric STEGHERS, algemeen directeur.

Toespraak van de uittredend voorzitter, Johan DE LEENHEER

De heer DE LEENHEER besteedt veel aandacht aan de corporate governance gedachte. In het kader van het corporate governance gebeuren, is er voor de accountant en de belastingconsulent een belangrijke taak weggelegd. De uittredend voorzitter benadrukt dat deze beroepsbeoefenaars immers als eerste adviseurs van ondernemingen het best geplaatst zijn om ondernemingen te wijzen op hun corporate governance verplichtingen. Deze vaststelling heeft het IAB ertoe aangezet om, in samenwerking met de Koninklijke Federatie van Belgische Notarissen en UNIZO, een brochure uit te brengen die nadere toelichting verschaft bij de verplichtingen die de zogenaamde corporate governance wet (Wet 2 augustus 2002) heeft ingevoerd. Ze tracht de accountant en de belastingconsulent te sensibiliseren voor de corporate governance problematiek.

De heer FALJAOUÏ, de heer HATRY, mevrouw SPIRITUS-DASSESE, Minister MOERMAN, de heer KROCKAERT, mevrouw DE LEENHEER, de heer SERVAIS, de heer PEETERS, de heer CATS, de heer SWOLFS, de heer PAQUET, de heer KILESE en de heer DE ROECK

Dat de corporate governance gedachte nog bijzonder actueel is, blijkt ook uit de veelheid van corporate governance codes die momenteel voorhanden zijn en uit de talrijke werkgroepen die op dit vlak actief zijn. De heer DE LEENHEER verduidelijkt dat, hoewel veel van deze codes en werkgroepen zich vooral focussen op beursgenoteerde ondernemingen, toch moet worden benadrukt dat de hier geformuleerde principes vaak ook kunnen worden getransponeerd naar KMO's.

Van Europese zijde kwam de Europese Commissie tot de bevinding dat het niet opportuun zou zijn een Europese corporate governance code uit te werken. Een dergelijke code zou veel verschillende opties moeten toestaan of zich tot abstracte beginselen moeten beperken en zou dus niet bijdragen tot de verbetering van corporate governance in de Europese Unie. Toch beschouwt Europa het als haar opdracht om actief deel te nemen aan het corporate governance debat, onder meer via de oprichting van een Europees corporate governance forum. De Europese Commissie kondigde aan op korte termijn een richtlijn uit te werken die beursgenoteerde ondernemingen ertoe aanzet een betere informatieverstrekking te verschaffen over corporate governance. Ze zal bovendien via een aanbeveling bijzondere aandacht besteden aan het invoeren van minimumnormen ter bepaling van de onafhankelijkheidsvereiste, evenals aan het aantal mandaten dat tegelijkertijd mag worden uitgeoefend door onafhankelijke bestuurders.

De heer DE LEENHEER voegt eraan toe dat een behoorlijke financiële rapportering en transparantie integrerend deel uitmaken van dit corporate governance gebeuren. In dit verband merkt hij op dat de Europese Commissie op 29 september 2003 alle bestaande IAS-standaarden, met uitzondering van IAS 32 en 39, heeft goedgekeurd. Hij herinnert er tevens aan dat alle beursgenoteerde ondernemingen voor elk boekjaar dat begint op of na 1 januari 2005 hun geconsolideerde jaarrekening zullen moeten opstellen overeenkomstig IAS/IFRS.

De heer DE LEENHEER benadrukt vervolgens dat nieuwe titelbeschermingen of nieuwe instituten niet bijdragen tot de noodzakelijke transparantie in de sector van de economische beroepen, doch het tegenovergestelde effect sorteren. Bovendien zouden ze absoluut geen enkele toegevoegde waarde bieden op het vlak van kwaliteit en deontologie en dit noch naar de economische en gerechtelijke wereld, noch naar het maatschappelijk bestel toe, aangezien deze disciplines reeds bij (andere) wetgeving (op de accountants) zijn geregeld.

De heer DE LEENHEER geeft een overzicht van de belangrijkste acties van het Instituut in 2003. Het volledige verslag hiervan, kunt u nalezen in *Accountancy & Tax*, nr. 2/2004, 22-26.

Tot besluit bedankt de heer DE LEENHEER al de personen die actief zijn in de erkenningscommissies en in het bijzonder mevrouw Anne SPIRITUS-DASSESE, voorzitter van de Erkenningscommissie Belastingconsulenten; de leden die in de verschillende commissies zetelen, zowel nationaal als internationaal; de heer Guy STEVENS,

ondervoorzitter; de Raad en het uitvoerend comité; de Past Presidents Roger VANDELANOTTE en Raymond KROCKAERT en de medewerkers van het Instituut onder leiding van de heer Eric STEGHERS, mevrouw Isabelle HAMERLINCK en mevrouw Valérie DEVOLDERE.

Hij feliciteert ook de stagiairs, wenst hen veel succes, en heet alle nieuwe confraters welkom in het Instituut.

Toespraak van de uittredend ondervoorzitter, Guy STEVENS

De uittredend ondervoorzitter, de heer Guy STEVENS, neemt vervolgens het woord om verslag uit te brengen over de stage gedurende het jaar 2003.

De heer STEVENS begint met te benadrukken dat de stagecommissie, voorgezeten door de heer Jos VAN WEMMEL, een jaar met tal van gebeurtenissen heeft gekend waaronder de publicatie van twee wetteksten gespreid over hetzelfde jaar. Eén hiervan was het nieuwe koninklijk besluit met betrekking tot de stage en de examens.

Na de opsomming van de activiteiten van de stagecommissie, houdt de spreker eraan te signaleren dat dat nieuwe koninklijk besluit de bevoegdheden van de stagecommissie versterkt heeft. Hij wijst er bovendien op dat de stagecommissie en de stagedienst het hoofd hebben moeten bieden aan een grote tijdsdruk om het examen in oktober 2003 te kunnen organiseren, desalniettemin hebben meer dan 1000 kandidaten een inschrijvingsdossier ingediend. De stagedienst voerde de administratieve controle uit.

Vervolgens heeft de stagecommissie de aanvragen voor vrijstellingen van de kandidaten onderzocht en heeft ze een examenreglement opgesteld dat ter goedkeuring werd voorgelegd aan de twee nieuwe bevoegde ministers. Bovendien wijst de heer STEVENS erop dat een examencommissie werd aangewezen die belast is met de opstelling en de verbetering van de examenvragen.

De uittredend ondervoorzitter voegt er nog aan toe dat het toelatingsexamen, voor zowel kandidaat-accountants als kandidaat-belastingconsulenten, plaatsvond op 18 en 25 oktober 2003, en dat een inzage-recht werd voorzien voor de kandidaten die de resultaten van hun examen willen bekijken. Hij somt de examenresultaten op waaruit blijkt dat 54% van de kandidaat-accountants en 65% van de kandidaat-belastingconsulenten geslaagd zijn.

De heer STEVENS vestigt de aandacht op twee andere nieuwigheden: langs de ene kant, de verkiezing van het comité van stagiairs en langs de andere kant, de verplichting om twee keer per jaar een toelatingsexamen te organiseren.

Wat betreft de organisatie van het schriftelijke gedeelte van het bekwaamheidsexamen, dat plaatsvond op 22 november 2003 en waaraan 300 kandidaten hebben deelgenomen, benadrukte de heer STEVENS dat de kandidaten, in functie van de resultaten, uitgenodigd werden tijdens het eerste trimester van het jaar 2004 om deel te nemen aan het mondelinge gedeelte van het examen voor de verschil-

lende examencommissies. Hij geeft eveneens een opsomming van de manier waarop de stagecommissie het beheer van meer dan 1500 stagiairs voor haar rekening neemt.

De heer STEVENS brengt de belangrijke kwestie van het eerste gezamenlijk stagejaar met het Instituut van de Bedrijfsrevisoren ter sprake. Hij herinnert eraan dat een werkgroep werd opgericht ten einde de modaliteiten te bespreken. Het IAB wordt binnen deze werkgroep vertegenwoordigd door de heer Jos VAN WEMMEL, mevrouw Christine CLOQUET, de heer Gérard DELVAUX, juffrouw Micheline CLAES, de heer André BERT en de heer Eric STEGHERS.

De heer STEVENS dankt ten slotte voor de constructieve sfeer binnen deze vergaderingen waarin de verschillende stappen van het eerste gezamenlijk stagejaar van de twee Instituten werden onderzocht en binnen dewelke de toenaderingsmogelijkheden werden besproken. De vergaderingen hebben eveneens aanleiding gegeven tot een grondige analyse van de werking van de twee commissies en de stage.

Financieel verslag

De heer André BERT, secretaris-penningmeester, brengt verslag uit over de financiële toestand van het Instituut – het boekjaar 2003 vertoont een batig saldo van 284,16 EUR – en bespreekt de financiële staten die aan de leden werden bezorgd.

Verslag van de commissarissen

De heer Hugo DOOMS, commissaris, brengt, zowel in eigen naam als in naam van de heer Thierry BECKO, verslag uit over de rekeningen van 2003. Als conclusie van hun verslag van commissaris, een mandaat dat beiden in alle vrijheid en onafhankelijkheid hebben kunnen uitoefenen in een geest van samenwerking met de raad en met de diensten van het Instituut, kunnen de commissarissen bevestigen dat de jaarrekening, die op 31 december 2003 een batig saldo vertoonde van 284,16 EUR en een maatschappelijk vermogen van 2 376 807,38 EUR, exact is en een getrouw beeld geeft van de financiële toestand en het vermogen van het Instituut van de Accountants en de Belastingconsulenten, en dat de boekhouding de wettelijke boekhoudkundige regels naleeft, zoals ze in België worden toegepast.

Voorstelling van de begroting 2004

De heer André BERT, secretaris-penningmeester, stelt vervolgens de begroting 2004 voor. Het bedrag van de ledenbijdragen blijft ongewijzigd t.o.v. vorig jaar, tenzij voor wat betreft de verplichte CFI-bijdrage, die nu 13 EUR bedraagt.

CATEGORIEËN	BIJDRAGEN
1. Natuurlijke personen – interne leden	297,47
Een vermindering van 50% wordt toegekend aan:	
a. nieuwe interne leden erkend in 2004, 2003, 2002, na een stage van 3 jaar te hebben doorlopen	148,74
b. gepensioneerde interne leden	148,74
2. Natuurlijke personen – externe leden (inclusief verplichte bijdrage CFI, Cel voor Financiële Informatieverwerking: 13,00 EUR)	459,21
Een vermindering van 50% wordt toegekend aan:	
a. nieuwe externe leden erkend in 2004, 2003, 2002, na een stage van 3 jaar te hebben doorlopen (inclusief verplichte bijdrage CFI, Cel voor Financiële Informatieverwerking: 13,00 EUR)	236,10
b. gepensioneerde externe leden (inclusief verplichte bijdrage CFI, Cel voor Financiële Informatieverwerking: 13,00 EUR)	236,10
3. Professionele vennootschappen	
– éénpersoonsvennootschappen	178,48
– andere	446,21
4. Stagiairs (administratiekosten)	74,37

De leden van de algemene vergadering keuren unaniem de jaarrekening van 2003 en de begroting voor 2004 goed en de meerderheid van de leden van de algemene vergadering, met uitzondering van een lid in het bezit van twee volmachten, verleent kwijting aan de leden van de Raad en aan de penningmeester.

Huldebetoon van de heer Raymond KROCKAERT, Past President, aan de heer Johan DE LEENHEER, uittredend voorzitter, en aan mevrouw Isabelle HAMERLINCK, uittredend administratief directeur – Overhandiging van het Liber Amicorum aan de heer Johan DE LEENHEER

De heer Raymond KROCKAERT, Past President van het IAB, neemt het woord om een aangrijpend huldebetoon te brengen aan de heer DE LEENHEER voor het werk dat hij de voorbije zes jaren geleverd heeft. Hij eert de intelligentie, de moed en de vastberadenheid van de uittredend voorzitter, die erin geslaagd is talrijke contacten aan te knopen met de economische en politieke wereld en over het succes van de activiteiten van het Instituut heeft gewaakt. De heer KROCKAERT drukt ook de dankbaarheid van het Instituut uit aan mevrouw DE LEENHEER. In zijn huldebetoon dankt hij ook mevrouw Isabelle HAMERLINCK, die gedurende vele jaren de functie van administratief directeur heeft uitgeoefend.

De heer KROCKAERT overhandigt aan de heer DE LEENHEER een speciale, rijkelijk geïllustreerde editie van *Trends Tendances*, die het *Liber Amicorum* vormt, gewijd aan de heer DE LEENHEER en die getuigt van de erkentelijkheid van het beroep.

Beslissingen

De Algemene Vergadering heeft de volgende beslissingen genomen:

- Aanstelling van de nieuwe voorzitter, de heer Gérard DELVAUX, accountant;
- Aanstelling van de nieuwe ondervoorzitter, de heer Erwin VERCAMMEN, accountant en belastingconsulent;
- Aanstelling van de raadsleden (zes Nederlandstaligen – zes Franstaligen):

Voor het mandaat van Nederlandstalig raadslid werden verkozen:

- mevrouw Christiana BAERT – VREVEN, accountant,
- de heer André BERT, accountant en belastingconsulent,
- de heer Jos DE BLAY, accountant en belastingconsulent,
- de heer Ivo DIERICKX, accountant,

Erwin VERCAMMEN en Gérard DELVAUX

- de heer Jos VAN WEMMEL, accountant,
- mevrouw Daniëlle VAN ZEGBROECK, accountant en belastingconsulent,

Voor het mandaat van Franstalig raadslid werden verkozen:

- juffrouw Micheline CLAES, accountant en belastingconsulent,
 - mevrouw Christine CLOQUET, accountant en belastingconsulent,
 - de heer Michel DUMONT, accountant en belastingconsulent,
 - de heer Patrick JAILLOT, accountant en belastingconsulent,
 - de heer Benoît VANDERSTICHELEN, accountant en belastingconsulent,
 - de heer Paul VAN DIEVOET, accountant en belastingconsulent,
- Aanstelling van de leden van de Commissie van Beroep – Nederlandstalige kamer;
Effectieve leden:
- de heer Lucien CEULEMANS, accountant en belastingconsulent,
 - de heer André VINDEVOGEL, accountant en belastingconsulent,
- Plaatsvervangende leden:
- de heer Johan DE COSTER, accountant,
 - de heer Walter IEMANTS, accountant en belastingconsulent,
 - de heer Jean STROOBANT, accountant en belastingconsulent,
- Aanstelling van de leden van de Commissie van Beroep – Franstalige kamer;
Effectieve leden:
- de heer Vincent DELVAUX, accountant en belastingconsulent,
 - mevrouw Colette MORIAU, accountant en belastingconsulent,
- Plaatsvervangend lid:
- mevrouw Denise VERANNEMAN, accountant en belastingconsulent (enige kandidaat),
- Aanstelling van de nieuwe Nederlandstalige en Franstalige commissarissen:
- Nederlandstalig effectief commissaris: de heer Emile VANKEERBERGHEN, accountant en belastingconsulent,
 - Franstalig effectief commissaris: de heer Christian RONSSE, accountant en belastingconsulent,
 - Franstalig plaatsvervangend commissaris: mevrouw Denise VERANNEMAN, accountant en belastingconsulent (enige kandidaat).
- Goedkeuring van de rekeningen van het boekjaar 2003;
- Goedkeuring van de begroting voor 2004; het bedrag van de ledenbijdragen bleef ongewijzigd (met dien verstande dat de verplichte bijdrage aan de CFI voortaan 13,00 EUR bedraagt).

De Algemene Vergadering heeft volgende beslissing met meerderheid genomen:

- Kwijting van de leden van de Raad, de penningmeester en de commissarissen.

De zitting werd om 12 u 45 gesloten en werd gevolgd door een receptie waarop alle deelnemers waren uitgenodigd.

Academisch gedeelte

Toespraak uittredend voorzitter Johan De Leenheer

Traditiegetrouw nodigde de uittredend voorzitter Johan DE LEENHEER de aanwezigen op het academisch gedeelte van de algemene ledenvergadering uit om samen met hem even stil te staan bij enkele belangrijke maatschappelijke tendensen. De heer DE LEENHEER besteedt veel aandacht aan de corporate governance gedachte. Het volledige verslag werd gepubliceerd in *Accountancy & Tax*, nr. 2/2004, 30-32. Tijdens het academisch gedeelte geeft hij eveneens toelichting bij het onderzoek dat op initiatief van het Instituut werd uitgevoerd onder de ondernemers met betrekking tot de rol van de accountant en de belastingconsulent. U vindt de volledige uiteenzetting in *Accountancy & Tax*, nr. 2/2004, 33-35.

Toespraak Minister Fientje Moerman

Mevrouw Fientje MOERMAN, Minister van Economie, Energie, Buitenlandse Handel en Wetenschapsbeleid, was één van de opgemerkte gastsprekers op het academisch gedeelte van de Algemene Vergadering. De Minister ging dieper in op de rol van de accountant en de belastingconsulent in een geglobaliseerde economie. De uiteenzetting van Minister MOERMAN werd gepubliceerd in *Accountancy & Tax*, nr. 2/2004, 9-13.

Fientje MOERMAN

Gezamenlijke Raadsvergadering IAB – IBR

Op 7 juni 2004 hebben de Raden van het IAB en het IBR hun derde gemeenschappelijke vergadering georganiseerd in het Kasteel van Ruisbroek.

Na de verwelkoming door de heer André KILESSE, voorzitter van het IBR, nam de heer Gérard DELVAUX, voorzitter van het IAB, het woord. Hij pleitte tijdens zijn toespraak onder meer voor de ontwikkeling van een gemeenschappelijke publicatie van de drie Instituten en bracht het feit ter sprake dat de forensische auditoren aandringen om tot een vierde Instituut te komen binnen het kader van de economische beroepen.

Vervolgens nam de heer KILESSE opnieuw het woord. Hij meldde dat de drie Instituten een gemeenschappelijke brief richtten aan de Minister van Werk en Pensioenen, met betrekking tot de problematiek van de schijnzelfstandigen. Tevens belichtte hij de stand van zaken van ontwerpnormen inzake de invoering van een plan tot deelname in het kapitaal of een aandelenoptieplan die door beide Instituten werden uitgewerkt in de Gemengde Commissie IAB-IBR – Bijzondere Opdrachten.

Verder verwees de voorzitter van het IBR ook naar het ontwerp tot herziening van het overstapakkoord van 30 maart 1998 dat de Raad van het IBR binnenkort aan de Raad van het IAB zal overmaken, dit om het akkoord tussen beide Instituten aan te passen aan de huidige structuren die het beroep kenmerken, onder meer door de erkenning

van het beroep van belastingconsulent en het ontwerp tot wijziging van de Achtste Richtlijn van de Europese Commissie. De heer Pierre P. BERGER, ondervoorzitter van het IBR, schetste vervolgens de inhoud van het ontwerp tot wijziging van de Achtste Richtlijn en de uitdagingen die daaruit voor het beroep kunnen voortvloeien. Hij verduidelijkte in het bijzonder de voorstellen inzake toezicht en tucht, de transparantie van de kantoorstructuur en de rotatie van de auditoren.

De heer Erwin VERCAMMEN, ondervoorzitter van het IAB, benadrukte dat beide Instituten gezamenlijk een akkoord ondertekenden met Certipost wat de leden van beide Instituten de mogelijkheid zal geven om gebruik te maken van een digitale handtekening ter ondertekening van stukken in de uitoefening van hun beroep. Hij kondigde ook aan dat er terzake gemeenschappelijke vormingen zullen plaatshebben voor beide beroepsgroepen. Ten slotte deelde hij mee dat de Nationale Bank van België het voortouw in handen heeft genomen om gestalte te geven aan XBRL België, waarbij de drie Instituten medeoprichters zijn.

De heer Jos VAN WEMMEL lichtte vervolgens, als voorzitter van de stagecommissie van het IAB, de tekst van het K.B. van 8 april 2003 betreffende het toelatingsexamen, de stage en het bekwaamheidsexamen van accountant en/of belastingconsulent toe.

Als afsluiter schetste mevrouw Christine CLOQUET de stand van zaken met betrekking tot de organisatie van een gemeenschappelijk eerste stagejaar door beide Instituten.

Raden IAB en IBR

De adviserende rol van de notaris, de accountant en de belastingconsulent bij de oprichting van vennootschappen – studiedag 18 februari 2004

Op 18 februari 2004 organiseerden het Instituut van de Accountants en de Belastingconsulenten en de Koninklijke Federatie van het Belgisch Notariaat een gezamenlijke studiedag rond de belangrijkste vennootschapsrechtelijke aandachtspunten naar aanleiding van de oprichting en de eerste levensjaren van een vennootschap.

De hiernavolgende onderwerpen werden uitvoerig besproken:

1. Handelen namens een vennootschap in oprichting: algemene principes en bijzondere fiscaalrechtelijke aandachtspunten (door O. CAPRASSE en H. PELGROMS);
2. Het financieel plan, de inbreng en de quasi-inbreng (door G. DELVAUX);
3. Vennootschap en huwelijksvermogensrecht (door J. DU MONGH);
4. Registratierechten en inbreng (door E. SPRUYT);
5. Specifieke professionele bekwaamheidsvereisten en administratieve formaliteiten (door Ph. ERNST);
6. Sterkmaking en volmacht bij oprichting van vennootschappen (door B. TILLEMEN);
7. Openbaarmaking van de oprichtingsakte: het artikel 69 van het Wetboek van vennootschappen (door J. VAN BAEL);
8. Het uitwerken van de statuten: bespreking van enkele bijzondere clausules
 - Vruchtgebruik op aandelen (door L. WEYTS);
 - Directiecomité (door P. NICAISE en P. DE WOLF);
 - Vertegenwoordiging en bestuur (door B. TILLEMEN).

Het volledige verslag van deze studiedag kan worden geraadpleegd in *Accountancy & Tax* nr. 1/2004, 40-50.

*Eric SPRUYT, Bernard TILLEMEN,
Hilde PELGROMS, Olivier CAPRASSE,
Johan DU MONGH
en Johan DE LEENHEER*

*Jan VAN BAEL, Pierre NICAISE,
Patrick DE WOLF, Gérard DELVAUX,
Karel TOBBACK, Philippe ERNST
en Johan DE LEENHEER*

Publicaties

Handboek Bestuur van vennootschappen

De diverse bevoegdheden die de wet van 22 april 1999 toekent aan de accountant geven duidelijk aan dat deze als adviseur een determinerende rol kan spelen ter ondersteuning van belangrijke beleidsbeslissingen binnen ondernemingen.

Dezelfde wet verbiedt in beginsel dat de externe accountant en de externe belastingconsulent een mandaat van bestuurder of zaakvoerder opnemen in een handelsvennootschap, maar geeft de Raad van het Instituut van de Accountants en de Belastingconsulenten (IAB) de mogelijkheid om dit in individuele gevallen toch toe te laten.

Het Instituut verijnde in november 2003 de criteria op grond waarvan de externe accountant in bepaalde gevallen toch een rol kan spelen die verder gaat dan die van adviseur, door een mandaat als bestuurder of zaakvoerder op te nemen.

Ter ondersteuning van haar leden bij het vervullen van dit mandaat, nam de Raad eveneens het initiatief om het handboek 'Bestuur van vennootschappen' van Prof. Dr. Bernard TILLEMANS te laten actualiseren.

Het resultaat is een accuraat handboek dat momenteel van de pers rolt bij uitgeverij Die Keure. Leden van het Instituut kunnen het boek bij Die Keure bestellen tegen een forse prijsvermindering.

De gedetailleerde inhoudstafel van het boek kan worden geraadpleegd op de website.

Vzw en Stichting

Deze twee handboeken werden uitgegeven door Die Keure, in actieve samenwerking met het Instituut. De wet van 2 mei 2002 geeft immers niet alleen een grondige opknapbeurt aan de oude wet van 1921 met betrekking tot de vzw's. Zij geeft ook gestalte aan de private stichting en frist de instellingen van openbaar nut op. Opmerkelijk is de bijzondere aandacht die de wet besteedt aan de boekhouding, de jaarrekeningen en de controle op verenigingen en stichtingen.

Deze boeken bieden een praktisch en stevig onderbouwd werkinstrument om de toepassing van de gewijzigde vzw-wet in goede banen te leiden. Alle facetten waarmee een vzw of stichting ter gelegenheid van haar oprichting en in de loop van haar bestaan wordt geconfronteerd, zijn geanalyseerd en van begrijpelijke commentaar voorzien. De

stichting wordt in een afzonderlijk deel behandeld. Uiteraard komen eveneens de boekhoudkundige en fiscale aspecten ruim aan bod. Het Franstalige boek behandelt bovendien de internationale vzw in een apart hoofdstuk.

Leden van het Instituut genieten voor deze boeken bij Die Keure van een zeer voordelige prijs.

De inhoudstafel van elk boek kan worden geraadpleegd op de website.

Vademecum van de accountant en de belastingconsulent 2004

Het Vademecum 2004 bundelt alle wetgeving die het beroep van accountant en belastingconsulent rechtstreeks aanbelangt, evenals de bestaande normen en aanbevelingen die zij in acht dienen te nemen bij de uitoefening van hun beroep.

De deontologie van de accountant en de belastingconsulent vormt immers de basis voor de behoorlijke uitoefening van het beroep. De Raad van het IAB achtte het bijgevolg noodzakelijk om alle deontologische bepalingen die het beroep en de uitoefening ervan behelzen op een overzichtelijke en begrijpelijke manier weer te geven in een Vademecum.

Ditmaal werd geopteerd voor een uitgave in boekvorm, als meer hanteerbaar en gebruiksvriendelijk instrument.

Ook de wetgeving met betrekking tot de meest frequente opdrachten voor de accountant en/of de belastingconsulent zijn in het boek opgenomen.

De materie werd bijgehouden tot 1 maart 2004.

Geannoteerd Wetboek van vennootschappen 2005

Leden en stagiairs van het IAB ontvingen in het voorjaar van 2005 de geactualiseerde editie van het geannoteerde Wetboek van vennootschappen.

Het wetboek bevat de meest courante wetteksten waarmee elke praktijkjurist (accountants, bedrijfsjuristen, bedrijfsrevisoren, boekhouders, belastingconsulenten,...) geconfronteerd wordt, vermeldt daarbij rechtsbronnen die nuttig en/of essentieel zijn voor de juridische praktijk zoals de belangrijkste rechtspraak en bibliografische referenties, en geeft bij diverse titels of artikelen een korte commentaar.

Naast de zuivere vennootschapswetgeving zijn o.m. ook de basisteksten inzake verenigingen, boekhoudrecht en financieel vennootschapsrecht opgenomen. De wetgeving die betrekking heeft op de economische beroepen is eveneens in het wetboek geïntegreerd.

Deze vijfde editie is bijgewerkt tot en met het Belgisch Staatsblad van 1 januari 2005.

Toegang tot het beroep

Verslag van de stagecommissie voor het jaar 2004

Vergaderingen

De stagecommissie heeft in 2004 zes keer vergaderd, namelijk op:

- 25 februari
- 6 april
- 18 mei
- 29 juni
- 24 september
- 24 november

In de loop van het jaar 2004 werd een uitvoerend comité binnen de stagecommissie gecreëerd. Dit comité is samengesteld uit de heer Jos VAN WEMMEL, voorzitter, mevrouw Christine CLOQUET, ondervoorzitter, juffrouw Micheline CLAES, Franstalig secretaris en de heer Staf JONGEN, Nederlandstalig secretaris.

Werkzaamheden van de stagecommissie

Tijdens haar vergaderingen heeft de stagecommissie twee documenten over de volgende kwesties opgesteld:

- de werking van de stagecommissie als tuchtgerecht;
- de bemiddeling tussen de stagiair en de stagemeeester.

De commissie heeft in de loop van het jaar 2004 twee belangrijke dossiers geopend. Het betrof in de eerste plaats de herziening van de modaliteiten van het verloop van de stage en vervolgens de omzetting van die wijzigingen in een elektronisch stagedagboek. De stagecommissie zal het eerste deel van dit werk beëindigen door de nieuwe modaliteiten van de stage tijdens de eerste maanden van 2005 aan de stagiairs voor te stellen. Het elektronisch stagedagboek zal in 2005 operationeel worden. Deze twee belangrijke dossiers zullen in de loop van 2005 nog besproken worden in een apart artikel in *Accountancy & Tax*.

Organisatie van de examens, tussentijdse proeven en seminars

Toelatingsexamen

De stagecommissie heeft twee sessies van het toelatingsexamen, zoals voorzien door het K.B. van 8 april 2003, georganiseerd, namelijk op 24 april en 8 mei en op 23 oktober en 6 november 2004. Ze delegeert uit hoofde van het K.B. van 8 april 2003 de opstelling en de correctie van deze examens aan een Examencommissie die als volgt is samengesteld:

Voorzitter

Paul BEGHIN

Ondervoorzitters

O. VAN WAAS en Y. STAMPNIERWSKY

Leden

P. BELLEN, A. CULOT, A. DE COEN, C. DENDAUW, P. DE WOLF, M. FORESTINI, M. GRIGNARD, D. HERMANS-JACQUET, G. POELS, E. PASQUALINI, M.L. PORTIER, C. REYNS, E. RIGOLET, M. ROGGEN, P. SCARMURE, G. SCHELFHAUT, J. THILMANY, B. TILLEMANN, J. VAN DEN BOSSCHE, I. VAN DEN WOESTEYNE, F. VANISTENDAEL, J. VANNESTE, L. VERLINDEN en I. WOUTERS

Waarnemers

C. CLOQUET en J. VAN WEMMEL

De stagecommissie, vertegenwoordigd door zijn voorzitter, ondervoorzitter, de algemeen directeur en de voorzitter van de examencommissie, heeft in de kantoren van de Administratie de vertegenwoordigers van het onderwijs (hogescholen en universiteiten) ontmoet. Tijdens deze vergadering werd het toelatingsexamen geëvalueerd. De partijen hebben beslist om deze op regelmatige basis te herzien ten einde de huidige wettelijke bepalingen en de evoluties voorgeschreven door het voorstel van de Bologna-akkoorden op elkaar af te stemmen.

Bekwaamheidsexamen

De twee sessies van het schriftelijk gedeelte van het bekwaamheidsexamen vonden plaats op 5 juni en 20 november 2004.

Seminaries

De commissie heeft vier seminarsies voor de verschillende stagejaren georganiseerd.

Tussentijdse proeven

Het K.B. van 8 april 2003 voorziet dat de stagiair na verloop van elk jaar onderworpen zal worden aan een tussentijdse proef. Voor het eerste stagejaar vond deze proef plaats op 11 december 2004, voor het tweede stagejaar vond deze plaats op 3 april 2004.

Administratief beheer van de stagiairs

De stagecommissie heeft tijdens de zes vergaderingen de verschillende administratieve problemen omtrent het verloop van de stage onderzocht. Het gaat in het algemeen om het al dan niet aanvaarden van de verzoeken tot verkorting van de stageduur, het uitstel voor de aanvang van de stage, de ontslagen, de opschorting van de stage en de overstapmogelijkheden tussen IBR en IAB. Het voorbereidend werk en de opvolging van de dossiers van de stagiairs wordt verzekerd door de stagedienst.

Comité van stagiairs

Het comité van stagiairs werd voor de eerste keer verkozen op 11 oktober 2003. Het comité is samengesteld uit drie Nederlandstalige stagiairs, met name juffrouw Anne LIEVIJNS en de heren Pascal LAUWEREINS en Jozef LECLERE en drie Franstalige stagiairs, met name de heren Mohamed EL KABIR, Pasal LUCHESE en Marc DEDOBLEER. Overeenkomstig het K.B. van 8 april 2003 hebben ze in de loop van 2004 verschillende keren vergaderd en hebben ze een verslag van hun activiteiten aan het uitvoerend comité van de stage voorgelegd.

De overstapmogelijkheid voor BIBF-leden die in het kader van de overgangperiode (29 juni 1999 – 29 december 2000) erkend werden als 'belastingconsulent' onder opschortende voorwaarde van ontslag bij het BIBF

De Wet van 22 april 1999 betreffende de boekhoudkundige en fiscale beroepen bepaalde dat de Koning overgangsmaatregelen kon treffen inzake het bekomen van de titel van belastingconsulent. Bij koninklijk besluit werd daarop beslist dat de titel 'belastingconsulent' tot 29 december 2000 zou kunnen worden aangevraagd door diegenen die ofwel accountant (lid van het IAB) zijn én vijf jaar fiscale ervaring

aantonen, ofwel een bepaald diploma voorleggen én eveneens vijf jaar fiscale ervaring aantonen.

Gedurende de overgangperiode vroeg een beperkt aantal BIBF-leden bij het IAB een erkenning aan als belastingconsulent.

Het IAB heeft ten aanzien van deze aanvragers zijn standpunt herhaald dat een cumulatie van inschrijvingen bij BIBF en IAB niet kan worden toegelaten. Het staat boekhouders-fiscalisten vrij om de titel van belastingconsulent aan te vragen, maar zij dienen in dat geval afstand te doen van hun titel van boekhouder-fiscalist. De wetgever heeft immers duidelijk het statuut van belastingconsulent afgestemd op dat van accountant, en het statuut van boekhouder-fiscalist op dat van erkend boekhouder, met het oog op de transparantie in de fiscale dienstverlening.

Een aantal BIBF-leden die de titel van belastingconsulent wensen te dragen, willen deze hoedanigheid echter blijven combineren met hun boekhoudactiviteiten. Louter als belastingconsulent is het hen wettelijk niet toegestaan boekhoudactiviteiten uit te oefenen zonder dat zij daarenboven over een wettelijke titel beschikken die dergelijke activiteiten toelaat. Ontslag bij het BIBF – teneinde de titel van belastingconsulent te verwerven – betekent dat zij hun boekhoudactiviteiten zouden moeten stopzetten.

Teneinde op korte termijn het hoofd te bieden aan deze problematiek, hebben het IAB en het BIBF een Protocol van akkoord gesloten, goedgekeurd door de heer Rik DAEMS, toenmalig Minister van Telecommunicatie en Overheidsbedrijven en Participaties, belast met Middenstand. Dit Protocol van akkoord voorzag in een vereenvoudigde mogelijkheid voor leden van het BIBF die erkend werden als belastingconsulent onder opschortende voorwaarde van ontslag bij het BIBF om tevens de hoedanigheid van accountant te verwerven.

Inmiddels hebben de werkzaamheden van de Commissie Overstap BIBF-IAB een einde genomen. Vele leden van het BIBF, erkend als belastingconsulent onder opschortende voorwaarde van ontslag bij het BIBF, hebben, op basis van het Protocol van akkoord, tevens de hoedanigheid van accountant verworven.

Overstapmogelijkheden IBR – IAB

In het afgelopen werkingsjaar 2004 heeft de Hearingcommissie vijf dossiers behandeld. Deze dossiers betroffen bedrijfsrevisoren die, op grond van de overstapprocedure tussen de twee Instituten overeengekomen in het akkoord van 30 maart 1998, wensten toegelaten te worden tot het IAB. Deze vijf dossiers werden, na gunstig advies van de Hearingcommissie, door de Raad goedgekeurd.

Uitoefening van het beroep

Wet van 14 juni 2004 tot wijziging van de artikelen 213 en 223 van het Wetboek van vennootschappen

Op 2 augustus 2004 verscheen de 'Wet tot wijziging van de artikelen 213 en 223 W. Venn.' in het Belgisch Staatsblad. Deze wet strekt er toe het minimum te volstorten kapitaal in een éénpersoonsBVBA te verhogen van 6200 EUR naar 12400 EUR.

Voor een uitgebreide bespreking van deze wet verwijzen wij naar het artikel van R. VAN BOVEN, gepubliceerd in *IAB-Info* nr. 16/2004.

K.B. van 1 september 2004 houdende tenuitvoerlegging van de Verordening betreffende het statuut van de Europese vennootschap (B.S. 9 september 2004)

De Europese ministers hebben op 8 oktober 2001 hun formele goedkeuring gehecht aan de Verordening en de Richtlijn die de basis vormen voor het statuut van de Europese vennootschap (SE).

De *Verordening* trad in werking op 8 oktober 2004, en regelt de vennootschapsrechtelijke aspecten van de SE. Aangezien de Verordening op bepaalde plaatsen voorziet in keuzemogelijkheden voor de lidstaten, diende de regering bepaalde opties te nemen. Eveneens heeft de regering ervoor geopteerd om de regeling aangaande de Europese Verordening voor een deel op te nemen in het Wetboek van vennootschappen. Dit alles is gebeurd bij K.B. van 1 september 2004. Het voormelde K.B. werd bekrachtigd, met ingang vanaf 8 oktober 2004, bij artikel 300 van de Programmawet van 27 december 2004.

De *Richtlijn* viseert de rol van de werknemers in de Europese Vennootschap en moest uiterlijk tegen 8 oktober 2004 worden omgezet in Belgisch recht. Dit is gebeurd bij CAO van 6 oktober 2004. Deze CAO werd algemeen verbindend verklaard bij K.B. van 22 december 2004 (B.S. 19 januari 2005).

Meer informatie over de vennootschapsrechtelijke aspecten van de Europese Vennootschap kunt u terugvinden in het artikel van R. VAN BOVEN, 'Een blik op de Europese Vennootschap na het K.B. van 1 september 2004 houdende tenuitvoerlegging van de Verordening betreffende het statuut van de Europese vennootschap', dat gepubliceerd zal worden in *Accountancy & Tax* nr. 2/2005.

K.B. van 12 oktober 2004 tot uitvoering van het artikel 129bis van het Wetboek van vennootschappen tot invoering van administratieve geldboetes als sanctie voor de laattijdige neerlegging van de gewone of de geconsolideerde jaarrekening van de vennootschappen (B.S. 15 oktober 2004)

In het Jaarverslag 2003 werd reeds gewezen op de invoering van een nieuw artikel 129bis in het Wetboek van vennootschappen, volgens hetwelk de Minister van Economische Zaken of zijn gemachtigde de bevoegdheid heeft om een administratieve boete op te leggen aan de vennootschappen die de verplichting tot neerlegging van de (geconsolideerde) jaarrekening of de stukken die er samen mee moeten worden neergelegd, niet zijn nagekomen binnen de zeven maanden na de afsluitingsdatum van het boekjaar waarop deze stukken betrekking hebben.

De modaliteiten van betaling en inning van de administratieve geldboetes moesten evenwel nog bij koninklijk besluit worden uitgewerkt. Dit is gebeurd met het bovenvermelde K.B.

Op 10 december 2004 heeft de Ministerraad, tengevolge van de acties van het IAB, beslist om de boetes die betrekking hebben op het boekjaar 2002 en 2003 slechts te innen bij de vennootschappen die hun jaarrekening hebben neergelegd na 30 september 2003, respectievelijk na 30 september 2004.

Vennootschappen die, voor wat betreft het boekjaar 2002, hun jaarrekening hebben neergelegd vóór 30 september 2003, moeten bijgevolg geen boete betalen. Zij hebben een brief ontvangen van de FOD Economie waarin hun dit wordt meegedeeld. Vennootschappen die de boete reeds hadden betaald, kregen dit bedrag teruggestort.

Vennootschappen die, met betrekking tot het boekjaar 2002, hun jaarrekening hebben neergelegd na 30 september 2003, moeten de volledige boete betalen.

Dezelfde regeling zal worden in acht genomen voor wat betreft het boekjaar 2003. Vennootschappen die, voor wat betreft het boekjaar 2003, hun jaarrekening hebben neergelegd vóór 30 september 2004, zullen dus geen boete ontvangen.

Voor een grondige bespreking van dit K.B. verwijzen we naar het artikel van R. VAN BOVEN in *IAB-Info* nr. 20/2004.

K.B. van 8 december 2004 houdende wijziging van het K.B. van 2 april 2003 tot vaststelling van de termijnen voor inwerkingtreding van de bepalingen van de wet van 27 juni 1921 waarbij aan de verenigingen zonder winstgevend doel en aan de instellingen van openbaar nut rechtspersoonlijkheid wordt verleend, zoals gewijzigd bij de wet van 2 mei 2002 betreffende de verenigingen zonder winstoogmerk, de internationale verenigingen zonder winstoogmerk en de stichtingen en bij de wet van 16 januari 2003 tot oprichting van een Kruispuntbank van Ondernemingen, tot modernisering van het handelsregister, tot oprichting van erkende ondernemingsloketten en houdende diverse bepalingen (B.S. 15 december 2004)

Verenigingen zonder winstoogmerk die vóór 1 januari 2004 rechtspersoonlijkheid hebben verworven, krijgen de tijd tot 31 december 2005 om zich te conformeren aan de nieuwe juridische verplichtingen van de V&S-wet¹.

Bovendien beschikken deze vzw's, vanaf het boekjaar dat op 1 januari 2004 of na deze datum aanvangt, over een termijn van twee jaar om zich aan te passen aan de nieuwe boekhoudkundige en controleverplichtingen van de V&S-wet.

Programmawet van 27 december 2004

Op 31 december 2004 verscheen de Programmawet van 27 december 2004 in het Belgisch Staatsblad. Deze voorziet onder meer in een aantal wijzigingen aan het Wetboek van vennootschappen en aan de Wet van 27 juni 1921 betreffende de verenigingen zonder winstoogmerk, de internationale verenigingen zonder winstoogmerk en de stichtingen.

Voor een uitgebreide bespreking van deze wet verwijzen wij naar het artikel van R. VAN BOVEN in *IAB-Info* nr. 1/2005.

Wet van 31 december 2003 houdende invoering van een eenmalige bevrijdende aangifte

De wet van 31 december 2003 tot invoering van de EBA, gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad van 6 januari 2004, is op 16 januari 2004 in werking getreden en op 31 december 2004 afgelopen. Gelet op de complexiteit van sommige dossiers kan de betaling van de bijdrage en de aflevering van de attesten nog tot in juni 2005 aanslepen. Hoe eenmalig en uitzonderlijk de operatie ook was, ze had wel enige beperkingen die we niet uit het oog mogen verliezen, nu de actieve fase ervan is afgesloten.

Het gratieprincipe

Iedereen kent het gratieprincipe van de EBA: mits betaling van een eenmalige bijdrage van 9% of 6% naar gelang van de aard en de aanwending van de geregulariseerde sommen, wordt de aangever-natuurlijke persoon, ten belope van de aldus geregulariseerde sommen, bevrijd van alle fiscale lasten en krijgt hij daar bovenop strafrechtelijke en sociale amnestie. De belastingplichtige die een aangifte heeft ingediend en de verschuldigde bijdrage heeft betaald, wordt geacht alle belastingen, sociale bijdragen, belastingvermeerderingen, verhogingen van de sociale bijdragen, nalatigheidsinteressen en boeten te hebben betaald die op deze sommen, kapitalen of roerende waarden zijn verschuldigd of zouden kunnen verschuldigd geweest zijn. De uitwerking van de aangifte geldt fiscaal zowel voor de aangever zelf en zijn rechtsvoorgangers (de schenker van de aangegeven tegoeden, de overledene, enz.) als voor de natuurlijke en rechtspersonen door bemiddeling waarvan deze sommen, kapitalen of roerende waarden werden verkregen. En noch de aangifte, noch de betaling, noch het attest kunnen als aanwijzing of indicatie worden gebruikt om fiscale onderzoeken of controles te verrichten – toepassing van artikel 333 WIB – om mogelijke overtredingen van de belastingwetgeving aan te geven – aangifte bij de procureur op grond van artikel 29 van het Wetboek van strafvordering – of om informatie uit te wisselen, behalve uiteraard betreffende de vaststelling van de uit hoofde van de aangifte verschuldigde bijdragen. Keerzijde van de medaille: naast de betaling van de ontdoken belasting, vermeerderingen, eventuele boeten en het risico op strafrechtelijke vervolging, kunnen de belastingplichtigen die geen EBA hebben gedaan en worden 'gevat', vanaf 1 januari 2005 een zeer zware belastingverhoging van ten minste 100% oplopen, tenminste als er geen fiscale verjaring is ingetreden.

¹ De Wet van 27 juni 1921 betreffende de verenigingen zonder winstoogmerk, de internationale verenigingen zonder winstoogmerk en de stichtingen.

Op dat meerzijdig amnestieprincipe, waaraan de pers ruim aandacht besteedde, golden echter enige forse beperkingen. Afgezien van de min of meer angstige verklaringen over het succes van de operatie en de behoorlijk woelige debatten over bepaalde punten die vaak het enthousiasme van de meest overtuigden wisten te temperen, vonden we het nodig ondubbelzinnig aan deze beperkingen te herinneren. Als u uit het oog verliest dat er een bepaald aantal gevallen zijn waarin noch de indiening van de aangifte, noch de betaling van de bijdrage, en zulks ondanks de aflevering van een attest ad hoc, geen uitwerking hebben, stelt u zich aan onaangename verrassingen bloot.

Beperkingen van het stelsel

Deze gevallen waarin de EBA fiscaal noch sociaal uitwerking heeft, opgesomd in artikel 2, § 2 van de wet, verdienen enige aandacht.

1. **Witwasoperaties.** De sommen, kapitalen of roerende waarden afkomstig van het verrichten van een witwasoperatie of van een onderliggend misdrijf als bedoeld in artikel 3 van de wet van 11 januari 1993 tot voorkoming van het gebruik van het financiële stelsel voor het witwassen van geld. Naast misdrijven in verband met terrorisme, georganiseerde misdaad, illegale drughandel en, na de uitbreiding ervan door de wet van 12 januari 2004, misbruik van vennootschapsgoederen, beoogt deze wet misdrijven die verband houden met ernstige en georganiseerde fiscale fraude waarbij bijzonder ingewikkelde mechanismen of procédés van internationale omvang worden aangewend. De criteria 'ernstige' en 'georganiseerde' hebben in de wet op de EBA dezelfde draagwijdte als in de wet van 11 januari 1993, zodat het simpele feit dat te goeden waren ondergebracht in een eenvoudige juridische structuur in het buitenland, zoals een patrimoniumvennootschap, niet aan te merken is als ernstige georganiseerde fiscale fraude.

2. **Specifieke lopende onderzoeksdaden.** Vóór de indiening van de aangifte wordt de aangever door een Belgische belastingadministratie, sociale zekerheidsinstelling of sociale inspectiedienst schriftelijk in kennis gesteld van lopende specifieke onderzoeksdaden. Als de belastingplichtige vandaag vaststelt dat tegen hem een onderzoekopdracht van vóór de datum van indiening van de EBA is ingesteld, zal hij het voordeel van de amnestie niet verliezen. Hetzelfde geldt als de specifieke onderzoeksdaden (bijvoorbeeld een vraag om inlichtingen) geen verband houden met de aangegeven sommen. De EBA behoudt haar normale uitwerking.
3. **Niet 'kwijtgescholden' beroepsinkomsten.** Wanneer de ingediende aangifte betrekking heeft op beroepsinkomsten die verband houden met de belastbare tijdperken 2002 en 2003. De laatste beroepsinkomsten die konden worden geregulariseerd zijn deze die verkregen zijn in 2001.

In de drie voorgaande gevallen zal de bank zo goed als zeker geen attest hebben afgeleverd en, bij vermoeden van witwaspraktijken, zoals de wet van 11 januari 1993 haar oplegt, de Cel voor Financiële Informatieverwerking (CFI) hebben ingelicht.

De immuniteit is evenmin van toepassing met betrekking tot de successierechten op sommen, kapitalen of roerende waarden die deel uitmaken van de nalatenschap van een rijksinwoner of die worden geacht deel ervan uit te maken in één van de volgende gevallen: 1) de nalatenschap is opgevallen na 31 december 2002; 2) indien dit niet het geval is wanneer vóór 1 januari 2003 geen tijdige en geldige aangifte van nalatenschap werd ingediend of wanneer geen uitstel voor het indienen van zulke aangifte werd bekomen. Ontsnappen ten slotte eveneens aan de uitwerking van de EBA voor wat betreft de registratierechten die onder de bevoegdheid van het Waalse en het Brusselse Gewest vallen, de sommen, kapitalen of roerende waarden aan de oorsprong waarvan na 1 juni 2003 geregistreerde akten liggen of hadden moeten liggen.

De heikele kwestie van de strafrechtelijke amnestie

Hoewel de daders (maar ook de medeplichtigen of mededaders), door de uitwerking van de EBA van de dader, ten belope van de aangegeven sommen van strafvervolgning blijven vrijgesteld, dient te worden vermeld dat deze strafrechtelijke immunititeit alleen geldt voor de door de wet opgesomde, rechtstreeks met belastingfraude samenhangende fiscale overtredingen (art. 449 en 450 WIB, 73 en 73*bis* W. BTW, 133 en 133*bis* W. Succ., 206 en 206*bis* W. Reg. en 207/1 en 207*bis* WZGT). Met uitsluiting van misbruik van vertrouwen, misbruik van vennootschapsgoederen en balansfraude dus. Net zoals voor bovengenoemde fiscale bepalingen, geldt de strafrechtelijke amnestie niet als met betrekking tot de belastingplichtige, vóór de indiening van zijn EBA, een opsporingsonderzoek of gerechtelijk onderzoek wordt ingesteld in verband met door de wet beoogde overtredingen.

In zoverre de bij artikel 505 van het Strafwetboek beoogde misdrijven in verband met heling en witwaspraktijken betrekking hebben op de vermogensvoordelen die rechtstreeks uit de voormelde misdrijven zijn verkregen, op de goederen en waarden die in de plaats ervan zijn gesteld, of op de inkomsten uit de belegde voordelen, vallen deze misdrijven in de toepassings sfeer van de strafrechtelijke amnestie, voor zover uiteraard aan de bij de EBA-wet voorgeschreven formaliteiten is voldaan.

Rechtspraak

Overzicht tuchtrechtspraak²

Tuchtcommissie 20 februari 2004 (Nederlandstalige kamer)

Feiten

Aanleiding

De Commissie van Beroep besliste op 23 april 1998 om een externe accountant die beroep had ingesteld tegen een tuchtsanctie, opgelegd door de Tuchtcommissie, een schorsing van één jaar op te leggen.

Tijdens de schorsing stelde het parket van de procureur des Konings vast dat betrokkene op 27 mei 1999 onrechtmatig de titel van accountant had gevoerd door in een brief gericht aan een cliënt zijn beroepstitel te vermelden.

Beoordeling door de strafrechter

De correctionele rechtbank sprak op 20 september 2000 betrokkene niettemin vrij. Deze uitspraak werd op 15 maart 2001 door het Hof van Beroep bevestigd.

Het Hof was immers van oordeel dat in deze zaak er een onderscheid moet worden gemaakt tussen twee gedragingen: de uitoefening van het beroep van accountant en het voeren van de titel van accountant.

Artikel 92 van de wet van 21 februari 1985 tot hervorming van het bedrijfsrevisoraat bepaalt dat een schorsing impliceert dat een accountant voor de duur van de schorsing de hoedanigheid van accountant niet meer bezit, zodat hij de strafwet overtreedt indien hij in het openbaar de titel van accountant voert.

Tijdens de strafprocedure werden de bepalingen van de wet van 21 februari 1985 die betrekking hadden op het Instituut der Accountants en het beroep van accountant opgeheven en vervangen door de wetten van 22 april 1999 betreffende de boekhoudkundige en fiscale beroepen (hierna 'beroepenwet') en betreffende de beroepstucht voor accountants en belastingconsulenten (hierna 'tuchtwet'). De opgeheven wetsbepaling die het onrechtmatig voeren van de titel van accountant verbood, werd evenwel hernomen in het artikel 58 van de beroepenwet.

De tuchtwet van 22 april 1999 omschrijft in zijn artikel 5, §1 een schorsing als volgt: *'Een schorsing houdt het verbod in om het beroep van accountant of belastingconsulent in België voor de in tuchtstraf bepaalde tijd nog uit te oefenen. (...)'*.

De ten laste gelegde feiten, die waren gepleegd vóór de inwerking-treding van de wetten van 22 april 1999, zouden onder de gelding van de nieuwe wetgeving volgens het Hof van Beroep niet meer strafbaar zijn. De nieuwe omschrijving van de tuchtsanctie schorsing houdt voortaan enkel het verbod in om het beroep van accountant uit te oefenen, maar niet het verlies van de hoedanigheid van accountant en als gevolg daarvan het verlies van het recht om het recht van de titel van accountant te mogen voeren, aldus het Hof. Het materieel strafrecht dient immers op strikte wijze te worden geïnterpreteerd.

De betrokken accountant zou dan ook geen misdrijf hebben gepleegd omdat de vervolgende partij enkel had aangetoond dat hij op het tijdstip van de feiten slechts de titel van accountant had gebruikt doch niet het beroep van accountant had uitgeoefend.

Arrest van het Hof van Cassatie: bepaling van de rechtsgevolgen van de schorsing

De procureur-generaal bij het Hof van Beroep besloot daarop om een cassatieberoep in te stellen bij het Hof van Cassatie tegen het arrest van het Hof van Beroep van 15 maart 2001. Op 10 september 2002 werd het arrest van het Hof van Beroep, op eensluidende conclusie van de advocaat-generaal bij het Hof van Cassatie, vernietigd.

Het Hof van Beroep had, volgens het Hof van Cassatie, immers artikel 58 van de beroepenwet geschonden. De ten laste gelegde feiten, in casu het onrechtmatig voeren van de titel van accountant, zijn zowel onder de gelding van de opgeheven wet van 21 februari 1985 als onder de vigerende wet van 22 april 1999 strafbaar gesteld.

De overweging dat de omschrijving van de tuchtsanctie 'schorsing' door de inwerking-treding van de tuchtwet van 22 april 1999 werd gewijzigd van het tijdelijk verlies van de hoedanigheid van accountant naar het verbod op de uitoefening van het beroep, verandert hier in wezen niets aan.

Uit de voorbereidende werken van de tuchtwet blijkt immers dat de wetgever zich heeft laten inspireren door de opgeheven wet van 21 februari 1985 bij de totstandkoming van het nieuwe artikel 5 van de tuchtwet.

Uit artikel 8, §3 van het K.B. van 2 maart 1989 tot vaststelling van het huishoudelijk reglement van het IDAC, dat ingevolge artikel 55 van de beroepenwet nog steeds toepasselijk is, blijkt bovendien dat een schorsing van een externe accountant de tijdelijke schrapping van de deellijst van de externe accountants tot gevolg heeft. Uit de samenlezing van artikel 8 van het huishoudelijk reglement en de artikelen 5, 16 en 18 van de beroepenwet, die bepalen dat enkel natuurlijke personen die als accountant zijn erkend door de Raad van het

² Het onderdeel rechtspraak geeft geen volledig overzicht van alle zaken die voor tucht komen, enkel de belangrijkste en definitieve beslissingen worden op een rijtje gezet.

Instituut en in die hoedanigheid zijn ingeschreven op het tableau de titel van accountant mogen voeren, dient dan ook te worden geconcludeerd dat een schorsing van een accountant het verlies van de hoedanigheid van accountant en als gevolg daarvan, steeds het verlies van het recht de beroepstitel te mogen voeren tot gevolg heeft.

Beoordeling

Gelet op het arrest van het Hof van Cassatie heeft de Raad de betrokken accountant naar de Tuchtcommissie verwezen wegens het bewust miskennen van een tuchtsanctie door het voeren van de titel van accountant tijdens een periode van schorsing.

Alhoewel de Tuchtcommissie het standpunt van de Raad heeft bijgetreden, heeft zij tevens vastgesteld dat in het onderhavig geval kan betwijfeld worden of de betrokkene *opzettelijk* de gevolgen van zijn schorsing heeft genegeerd. Bovendien had het Instituut tijdens de periode van schorsing een schrijven gericht naar betrokkene, waarbij de betrokkene aangesproken werd als accountant en waarbij hem gevraagd werd zijn lidgeld als 'externe accountant' te betalen. Hierdoor had het Instituut ten onrechte de indruk gewekt dat de betrokkene de titel van accountant behield tijdens de periode van schorsing.

De Tuchtcommissie heeft dan ook aan de betrokkene als tuchtsanctie een *berisping* opgelegd.

Tuchtcommissie 2 april 2004 (Nederlandstalige kamer)

Feiten

(1) Een accountant had een overeenkomst gesloten met een ander lid van het Instituut, waarbij deze laatste de vennootschap van eerstgenoemde overnam. Na de overname van deze vennootschap zouden echter een 35-tal cliënten de samenwerking met deze vennootschap beëindigd hebben in het voordeel van de overlatende accountant. De overnemer van de vennootschap had klacht ingediend bij het Instituut wegens afwijking van cliënteel. Een vonnis van de rechtbank van eerste aanleg had met betrekking tot dezelfde feiten geoordeeld dat de overlatende accountant zich schuldig had gemaakt aan het onrechtmatig afwerven van cliënteel. Het hoger beroep tegen dit vonnis was hangende tijdens de procedure voor de Tuchtcommissie.

(2) De overlatende accountant had tevens jaarrekeningen, die niet waren goedgekeurd door de klager, laten neerleggen met de vermelding dat zij goedgekeurd waren.

(3) Bovendien werd op deze jaarrekeningen de vennootschap van de klager vermeld als accountant, terwijl de klager niet de opdracht had

gekregen om deze jaarrekeningen op te stellen. De Raad had de overlatende accountant voor deze feiten naar de Tuchtcommissie verwezen op basis van artikel 22 van het K.B. van 1 maart 1998. Overeenkomstig dit artikel zijn accountants gehouden tot wederzijdse hulp en hoffelijkheid. Zij moeten zich onthouden van elke houding of handeling die een confrater schade kan berokkenen.

Beoordeling

(1) Een vonnis van de rechtbank van eerste aanleg had met betrekking tot dezelfde feiten geoordeeld dat de overlatende accountant zich schuldig had gemaakt aan het onrechtmatig afwerven van cliënteel. Het hoger beroep tegen dit vonnis was hangende tijdens de procedure voor de Tuchtcommissie. De Tuchtcommissie stelde echter dat de tuchtvordering tot beoordeling van een bepaalde gedraging strekt en zich onderscheidt van de burgerlijke vordering, die ertoe strekt de subjectieve rechten van een partij te beoordelen, meestal in diens verhouding tot een andere partij. Tuchtinstanties kunnen zich niet mengen in zaken die tot de bevoegdheid van de gewone rechtscolleges behoren. Zij kunnen geen bindende beslissing nemen in verband met een geschil over subjectieve rechten van een beroepsbeoefenaar of een cliënt ten overstaan van elkaar. Het begaan van een contractuele of extracontractuele fout door een accountant kan een reden zijn tot tuchtvervolgung. De tuchtorganen zijn in dat geval niet verplicht de uitspraak van de burgerlijke rechter af te wachten.

In voorliggend geval kon de Tuchtcommissie zich dan ook niet uitspreken over de vraag of de overlatende accountant, door als accountant op te treden voor gewezen klanten van de klager, zich schuldig had gemaakt aan het onrechtmatig afwerven van klanten en bijgevolg handelingen had gesteld waardoor de subjectieve rechten van laatstgenoemden werden geschaad. Wel was zij bevoegd om te beslissen of de overlatende accountant de regels van de deontologie van de accountant heeft geschonden door een inbreuk op artikel 30, eerste lid van het K.B. van 1 maart 1998, waarin bepaald wordt dat '*ronseling*' en '*dienstaanbod*' verboden zijn. De deontologische regels van het beroep van accountant verbieden immers dat hij aan '*démarchage*' doet, waarbij hij zijn diensten aanbiedt aan klanten die daar niet om gevraagd hebben.

De Tuchtcommissie stelde vast dat de betrokken accountant op zeer korte termijn een niet onaanzienlijk aantal opdrachten van klanten van de vennootschap heeft overgenomen. Toch oordeelde de Tuchtcommissie dat het, aan de hand van de voorliggende stukken, niet bewezen voorkwam dat de overlatende accountant zich schuldig had gemaakt aan '*ronseling* en '*dienstaanbod*'.

Rechtspraak

De Tuchtcommissie stelde echter wel vast dat de overlatende accountant zich schuldig had gemaakt aan een inbreuk op artikel 3 van het K.B. van 1 maart 1998 door, reeds korte tijd na de aandelenoverdracht en na de toezegging van zijn verdere samenwerking, onder relatief precieze modaliteiten, met de klager in de vennootschap waarvan deze laatste de enige aandeelhouder was geworden, plannen te smeden met het oog op een eigen activiteit als accountant. Artikel 3 van het K.B. van 1 maart 1998 bepaalt dat de accountant ertoe gehouden is elke handeling of houding te vermijden die in strijd is met de waardigheid, de rechtschapenheid of de kiesheid, of die onverenigbaar is met de eerbied verschuldigd aan zijn confraters of met de onafhankelijkheid die de uitoefening van een vrij beroep kenmerkt.

(2) en (3) De Tuchtcommissie achtte deze feiten bewezen. Het feit dat er geen effectieve schade was bewezen, deed geen afbreuk aan het feit dat deze feiten een inbreuk uitmaakten op artikel 22 van het K.B. van 1 maart 1998. Voor de toepassing van deze bepaling volstaat het immers dat de gestelde houding of handeling een confrater schade kan berokkenen. Beide feiten waren van die aard dat zij de klager schade konden berokkenen.

De overlatende accountant werd voor de bewezen geachte feiten tuchtrechtelijk betoegeld met een *schorsing van zes weken*.

Tuchtcommissie 7 april 2004 (Nederlandstalige kamer)

Feiten

Een accountant werd door de Raad van het IAB naar de Tuchtcommissie verwezen omwille van (1) het gelijktijdig te zijn ingeschreven op het tableau van het Instituut van de Accountants en de Belastingconsulenten en van het Beroepsinstituut van de erkende Boekhouders en Fiscalisten en omwille van (2) het niet te hebben geantwoord op briefwisseling uitgaande van het Instituut.

Beoordeling

(1) Volgens de Tuchtcommissie bepaalt de wet van 22 april 1999 betreffende de boekhoudkundige en fiscale beroepen niet dat de hoedanigheid van accountant onverenigbaar is met die van boekhouder. De Raad van het Instituut van de Accountants en de Belastingconsulenten heeft evenwel op 4 juli 1994 het dubbel lidmaatschap van het Instituut enerzijds en van het toenmalige BIB verboden. Deze beslissing werd bevestigd door de Raad van het IDAC op november 1994.

Een persoon kan bijgevolg niet gelijktijdig ingeschreven zijn op het tableau van de leden van het BIBF en van het IAB. De accountants of belastingconsulenten die de hoedanigheid van boekhouder of boekhouder-fiscalist bezitten, dienen deze onverenigbaarheid op te heffen door ontslag te nemen als lid van één van beide beroepsordes.

De Tuchtcommissie verwijst in dit kader tevens naar het arrest dat het Arbitragehof op 25 januari 2001 heeft uitgesproken in het kader van een beroep tot vernietiging van bepaalde artikelen van de wet van 22 april 1999 betreffende de boekhoudkundige en fiscale beroepen, meer bepaald naar de volgende overweging: *'Terwijl het voorheen nog mogelijk bleek dat accountants ingeschreven waren bij het vroegere Beroepsinstituut van boekhouders (BIB) – al blijkt uit de door de partijen voorgelegde stukken dat reeds maatregelen werden genomen om die cumulering af te bouwen – vloeit thans uit de algehele economie van de wet van 22 april 1999 voort dat het niet langer mogelijk is ingeschreven te zijn bij het BIBF zonder afstand te doen van de titel van accountant. Het stelsel van de aangevochten wet zou immers alle coherentie ontberen indien, enerzijds, artikel 19 ervan zo zou worden begrepen dat de erkende boekhouders en erkende boekhouders-fiscalisten afstand moeten doen van hun hoedanigheid als zij willen worden ingeschreven bij het Instituut van de Accountants en de Belastingconsulenten en, anderzijds, artikel 48 zo zou worden gelezen dat accountants zouden kunnen worden ingeschreven bij het Beroepsinstituut van erkende Boekhouders en Fiscalisten zonder afstand te moeten doen van hun hoedanigheid van accountant.'*

Het Arbitragehof besloot: *'Uit hetgeen voorafgaat volgt dat het niet onevenredig is dat de bestreden bepalingen, in de gegeven interpretatie, eraan in de weg staan dat de erkende boekhouders en erkende boekhouders-fiscalisten die kiezen voor de hoedanigheid van belastingconsulent hun vroegere bevoegdheid zouden behouden'*.

De Tuchtcommissie heeft dan ook geoordeeld dat het IAB haar leden het verbod kan opleggen om tegelijkertijd lid te zijn van het BIBF.

(2) Betrokkene had op geen enkele wijze gereageerd op de aanmaningen van het IAB met betrekking tot zijn dubbel lidmaatschap bij het Instituut van de Accountants en de Belastingconsulenten en bij het Beroepsinstituut van erkende Boekhouders en Fiscalisten.

Een accountant of belastingconsulent is ertoe gehouden in te gaan op elk verzoek om informatie, op elk uitdrukkelijk bevel en elke uitnodiging die hem gericht wordt door de Raad of door één van haar afgevaardigden, en dit binnen de door de Raad gestelde termijn van minstens één maand (art. 4 K.B. 1 maart 1998 tot vaststelling van het reglement van plichtenleer der accountants).

De Tuchtcommissie heeft de inbreuk op voormeld artikel 4 dan ook bewezen verklaard.

Voor voornoemde feiten heeft de Tuchtcommissie aan betrokkene als tuchtsanctie de *schraping* opgelegd.

Tuchtcommissie van 31 augustus 2004 (Franstalige kamer)

De Raad van het Instituut legt de accountant ten laste:

- zijn beroep uit te oefenen of te hebben uitgeoefend in het kader of door middel van een niet-erkende vennootschap waarvan hij gedelegeerd bestuurder is; en zulks in overtreding van de wettelijke en reglementaire bepalingen betreffende de beroepstucht en, over het algemeen, het onafhankelijkheidsbeginsel;
- de formele verbintenis, die hij op 30 juni 2000 jegens het Instituut was aangegaan, niet te zijn nagekomen, verbintenis waarbij hij zich ertoe had verbonden, met het oog op de erkenning ervan door het IAB, uiterlijk tegen 30 september 2000 over te gaan tot omzetting van de voormelde professionele vennootschap, die een handelsvennootschap was, tot een burgerlijke vennootschap;
- de laatste brieven van het Instituut niet te hebben beantwoord, na te hebben getalmd met het beantwoorden van de vorige brieven, en zulks in overtreding van artikel 4 van het K.B. van 1 maart 1998 tot vaststelling van het reglement van plichtenleer van de accountants;
- zijn verslag inzake permanente vorming niet te hebben ingediend en de verplichting tot permanente vorming tijdens de academiejaren 1996-1997, 1997-1998, 1998-1999, 1999-2000 en 2000-2001 niet te zijn nagekomen.

Bespreking

Bij beslissing van 3 november 2003 heeft de Raad van het Instituut de vennootschap ingeschreven op de lijst van de externe accountants. De overtreding, beoogd sub punt 1 hiervoor, waarvan de feitelijkheid door betrokkenen nooit werd betwist, is thans bijgevolg geëindigd.

Met betrekking tot de overtreding, beoogd sub punt 4, voert betrokkene aan dat hij persoonlijk voor zijn permanente vorming zorgt, inzonderheid door zich te abonneren op gespecialiseerde werken of tijdschriften voor een bedrag van om en bij de 12500 EUR per jaar. Met betrekking tot de tenlasteleggingen 2 en 3 wenste hij zich niet uit te spreken.

Beoordeling

Uitgezonderd voor wat de tenlastelegging beoogd sub punt 1 betreft, waarvan de feiten op 3 november 2003 werden beëindigd, zijn alle aanklachten bewezen.

Hoewel betrokkene voor het eerst op 7 december 1999 opheldering werd gevraagd over de onregelmatigheid van het kader waarin hij het beroep van accountant uitoefende, met name in een niet-erkende en daarenboven handelsvennootschap, waarvan hij in overtreding van de deontologische verplichtingen bestuurder en vervolgens gedelegeerd bestuurder was, heeft hij pas vier jaar later deze toestand geregulariseerd.

Deze vier jaar heeft hij verschillende middelen in het werk gesteld om de regularisering van zijn beroepstoestand uit te stellen. Na te hebben getalmd om gevolg te geven aan de aanmaningen van het Instituut, ging hij een formele verbintenis aan om binnen een bepaalde termijn over te gaan tot regularisering. Deze verbintenis is hij niet nagekomen en daarenboven liet hij na op enige wijze op de latere vermaningen van het Instituut te reageren.

Deze handelwijze is onaanvaardbaar aangezien ze compleet in strijd is met de beginselen van waardigheid, rechtschapenheid en kiesheid die aan de grondslag van het beroep liggen. Voorts ontslaan de beweerde investeringen van betrokkene in gespecialiseerde werken of tijdschriften hem geenszins van de daadwerkelijke uitoefening van zijn verplichtingen op het stuk van permanente vorming.

Door deze verplichtingen gedurende vijf opeenvolgende jaren niet na te komen, zoals betrokkene deed, biedt hij formeel niet meer de door de wet gestelde waarborgen qua bekwaamheid (art. 3 Wet 22 april 1998 betreffende de boekhoudkundige en fiscale beroepen).

De Tuchtcommissie, rechtsprekende bij verstek, legt de betrokken accountant een tuchtstraf op van *schorsing voor een termijn van twee maanden*.

Tuchtcommissie van 31 augustus 2004 (Franstalige kamer)

De Raad van het Instituut legt de betrokken accountant ten laste:

1. nagelaten te hebben zijn bijdrage voor het jaar 2003 en de erop verschuldigde vermeerdering te betalen;
2. de, zelfs aangetekende, brieven van het Instituut niet te hebben beantwoord, en zulks in overtreding van artikel 4 van het K.B. van 1 maart 1998 tot vaststelling van het reglement van plichtenleer van de accountants;
3. zijn verslag inzake permanente vorming niet meer te hebben ingediend en de verplichting tot permanente vorming sinds 1997-1998 niet meer te zijn nagekomen.

Bespreking – beoordeling

Uit het dossier blijkt dat de verschuldigde bijdrage en vermeerdering door betrokkene op 13 mei 2004 werden betaald, namelijk met meer dan een jaar vertraging. Aan deze overtreding werd dus een einde gesteld, maar te laat, op het ogenblik dat betrokkene werd verzocht voor de Tuchtcommissie te verschijnen.

Zijn verplichtingen op het stuk van de permanente vorming daarentegen, is de betrokken accountant niet nagekomen gedurende zes opeenvolgende academische jaren. Het betreft nochtans een fundamentele verplichting, aangezien deze haar bestaansrecht ontleent aan de opdracht waarmee het IAB door de wet werd belast (art. 3 Wet 22 april 1999 betreffende de boekhoudkundige en fiscale beroepen). Deze opdracht bestaat inzonderheid in het verzekeren van de perma-

nente organisatie van een korps van specialisten die bekwaam zijn om de functies van accountant en belastingconsulent uit te oefenen, met alle noodzakelijke waarborgen op uiteenlopend gebied, en onder meer qua bekwaamheid. Door zes opeenvolgende jaren zijn beroepsverplichtingen op het stuk van de permanente vorming te verwaarlozen, biedt betrokkene niet meer de door de wet vereiste waarborgen ter zake.

De Tuchtcommissie, rechtsprekende bij verstek, legt de betrokken accountant de tuchtstraf op van de *schraping*.

Tuchtcommissie van 31 augustus 2004 (Franstalige kamer)

De betrokken accountant wordt ten laste gelegd:

1. zijn bijdrage voor het jaar 2003, de vermeerdering daarop en de verplichte taks ten behoeve van de Cel voor Financiële Informatieverwerking voor 2003 niet te hebben betaald, terwijl hij tot tweemaal toe voor dergelijke overtredingen tuchtrechtelijk werd vervolgd en gestraft;
2. nagelaten te hebben de, zelfs aangetekende, brieven van het Instituut te beantwoorden, en zulks in overtreding van artikel 4 van het K.B. van 1 maart 1998 tot vaststelling van het reglement van plichtenleer van de accountants, terwijl hij tot tweemaal toe voor dergelijke overtredingen tuchtrechtelijk werd vervolgd en gestraft;
3. tekortgeschoten te zijn in de verplichting zijn professionele burgerlijke aansprakelijkheid te verzekeren en het Instituut ter zake geen kennis te hebben gegeven;
4. zijn verslagen inzake permanente vorming niet te hebben ingediend en de verplichting tot permanente vorming tijdens de academiejaren 2001-2002 en 2002-2003 niet te zijn nagekomen, terwijl hij tot tweemaal toe voor dergelijke overtredingen tuchtrechtelijk werd vervolgd en gestraft.

Betrokkene vraagt, per brief, zijn verhoor uit te stellen. Hij beroept zich daartoe op het feit dat hij zich momenteel wegens gezondheidsredenen moeilijk kan verplaatsen. Voorts erkent hij tekortgeschoten te zijn in bepaalde beroepsverplichtingen, hetgeen hij toeschrijft aan de gezondheidsproblemen van zijn echtgenote. In bijlage bij zijn brief voegt hij het verslag inzake permanente vorming voor het academiejaar 2002-2003 (32 uren), vergezeld van de verantwoordingsstukken. Voorts verzoekt hij om uitstel voor de betaling van zijn bijdrage en vraagt hij dat hem een formulier voor de aansluiting bij een verzekering of de gegevens van de door het Instituut erkende verzekeraar waartoe hij zich zou kunnen wenden, zou worden opgestuurd. Hij is dus niet voor de Tuchtcommissie verschenen, hoewel hij daartoe werd verzocht. Op grond van de loutere bewering van betrokkene als zou hij moeilijkheden ondervinden om zich te verplaatsen, dient niet te worden ingegaan op zijn verzoek om zijn verhoor door de Tuchtcommissie te verdagen.

Niettemin vormt de brief van betrokkene, omwille van de inhoud ervan en de bijlagen eraan, een schriftelijk verweer in de zin van artikel 5, § 3, laatste lid van de wet van 22 april 1999 betreffende de beroepstucht voor de accountants en belastingconsulenten. Bijgevolg dient te zijnen aanzien op tegenspraak te worden beslist.

Bespreking

1. Niet-betaling van de bijdrage en andere voor 2003 verschuldigde sommen

De in verband met de beslissing tot verwijzing beoogde overtredingen, die door de stukken van het tuchtdossier worden aangetoond, worden door betrokkene niet betwist, aangezien hij om uitstel van betaling van deze sommen verzoekt. De toekenning van dergelijk uitstel valt evenwel niet binnen de bevoegdheid van de Tuchtcommissie.

Inzonderheid gelet op het feit dat voor gelijkaardige overtredingen lastens betrokkene reeds tuchtvervolgingen werden ingesteld en tuchtstraffen opgelegd, volstaat voormeld verzoek om uitstel van betaling niet om de schorsing van onderhavige procedure te rechtvaardigen.

2. Niet-antwoord op de brieven van het Instituut

Deze overtreding, die betrokkene in zijn schriftelijk verweer niet betwist, wordt door de stukken van het tuchtdossier bewezen.

3. Niet-nakoming van de verplichting om zijn professionele burgerlijke aansprakelijkheid te verzekeren

Het door betrokkene geformuleerde verzoek om een formulier of gegevens dienaangaande te bekomen, houdt in dat hij thans zijn tekortkoming erkent in verband met zijn verplichting tot het verzekeren van zijn professionele burgerlijke aansprakelijkheid. Dit verzoek volstaat evenwel niet om de schorsing van onderhavige procedure te rechtvaardigen.

4. Niet-nakoming van zijn verplichtingen inzake permanente professionele vorming

De dubbele overtreding die betrokkene wordt ten laste gelegd (niet-indiening van het verslag en niet volgen van de vorming) wordt aangetoond door de stukken van het tuchtdossier voor het academiejaar 2001-2002.

Voor het academiejaar 2002-2003 heeft betrokkene bij zijn brief een verslag inzake permanente vorming gevoegd waaruit blijkt dat hij 32 uren heeft gevolgd. Voornoemd verslag werd dus laattijdig ingediend. Bovendien is het aantal aan zijn vorming bestede uren onvoldoende, aangezien het minder bedraagt dan het minimum van 40 uren, voorgeschreven door artikel 1 van de norm van 7 september 1998 van de Raad van het Instituut.

Beoordeling

Het aantal en de ernst van de vastgestelde overtredingen, alsook het herhalend karakter van sommige ervan, geven blijk van de hardnekkigheid van de betrokken accountant om systematisch bepaalde verplichtingen te omzeilen, die nochtans van wezenlijk belang zijn voor de organisatie van het beroep van accountant. Gelet op het geheel van deze gegevens, kan betrokkene niet worden bijgevalen in zijn pogingen om al of een deel van de overtredingen toe te schrijven aan de gezondheidsproblemen van zijn echtgenote.

De Tuchtcommissie, beslissende op tegenspraak, legt de betrokken accountant de tuchtstraf op van de *schrapping*.

Tuchtcommissie van 12 oktober 2004 (Franstalige kamer)

De Raad legt de accountant ten laste:

1. een opdracht die hem door een cliënt werd toevertrouwd niet naar behoren te hebben vervuld, welke cliënt bij het Instituut klacht tegen hem heeft ingediend;
2. zijn verslagen inzake permanente vorming niet te hebben ingediend en de verplichting tot permanente vorming tijdens de academiejaren 1998-1999, 1999-2000, 2000-2001, 2001-2002 en 2002-2003 niet te zijn nagekomen.

Bespreking

1. Tekortkomingen inzake de contractuele verbintenissen ten aanzien van de cliënt

De Raad van het Instituut legt, op grond van de klacht van de cliënt, de accountant ten laste:

- a. de belastingaangifte voor het aanslagjaar 2000 van de cliënt niet te hebben ingediend;
- b. boekhoudkundige stukken van zijn cliënt zoek te hebben gemaakt;
- c. de vervaldagen voor de indiening van de BTW-aangiften voor het 2^e, 3^e en 4^e kwartaal van 2000 niet te hebben nageleefd;
- d. erelonen te hebben aangerekend voor niet-uitgevoerde boekhoudkundige geschriften.

De betrokken accountant beschrijft weliswaar omstandig het gebrek aan ernst van klager, die hij kent sinds hij in 1992 zijn boekhouding overnam tot de vennootschap van de heer GOFFIN failliet werd verklaard, waarbij laatstgenoemde hem erelonen verschuldigd bleef. De te zijnen aanzien geformuleerde aantijgingen weerlegt hij echter niet. De accountant licht toe dat klager hem in 1998 meedeelde dat hij voornemens was zich opnieuw in de vervoersector te vestigen en hem verzocht opnieuw zijn boekhouding te beheren; dat de accountant, nu klager hem had beloofd om een inspanning te zullen leveren om hem de boekhoudkundige stukken in behoorlijke en vereiste vorm en op de vereiste vervaldagen te bezorgen, aanvaardde hem bij te staan; dat de zaken de eerste maanden behoorlijk goed gelopen zijn. Hij heeft onder meer exploitatierekeningen opgesteld ten behoeve van leasingmaatschappijen; deze werkzaamheden zijn het voorwerp van een deel van zijn ereloonnota van 9 februari 2000, waarvoor de accountant een herinnering diende op te stellen en die pas op 17 oktober 2000 werd betaald. Hij verklaart dat, op 17 oktober 2000, klagers vriendin deze ereloonnota is komen voldoen en tevens de facturen betreffende de verlopen BTW-kwartalen van 2000 wou overhandigen; de accountant deelde hun echter mee dat hij de samenwerking wenste te beëindigen en verzocht hun een beroep te doen op de diensten van een andere boekhouder. De accountant voegt daaraan toe dat, aangezien klager gedurende acht maanden (van februari tot oktober 2000) niets van zich had laten horen, hij zelfs vermoedde dat klager een beroep had gedaan op de diensten van een andere boekhouder.

De uiteenzetting van de betrokken accountant houdt in dat hij het niet-uitvoeren van de prestaties, door de Raad van het Instituut beoogd in de beslissing tot verwijzing, met name de werkzaamheden in verband met de BTW-aangiften en de aangifte in de personenbelasting voor het aanslagjaar 2000, toeschrijft aan de nalatigheid van zijn cliënt.

Maar aangezien hij de opdracht om de boekhouding van klager te beheren had aanvaard, mocht de accountant dat beheer niet op zijn beloop laten zoals hij bijna het volledige jaar 2000 heeft gedaan, en zeker niet nu hij op de hoogte was van de onwetendheid van zijn cliënt ter zake. Door op 17 oktober 2000 zijn opdracht, onder dergelijke omstandigheden, zonder voorafgaande waarschuwing noch ingebrekestelling, te beëindigen, heeft de betrokken accountant dat ongelegen, en derhalve op foutieve en voor zijn cliënt op schadelijke wijze gedaan. Laatstgenoemde verwijt hem, terecht of ten onrechte, de laattijdige indiening van zijn belastingaangifte, de tijdelijke stopzetting van zijn activiteit, het feit dat het hem niet meer mogelijk is zijn zekerheidsstellingen te verlengen en het feit dat hij geen reëel zicht meer heeft op de staat van zijn onderneming. De tekortkomingen van de accountant in zijn beroepsverplichtingen jegens klager staan derhalve vast.

2. De niet-naleving van de verplichtingen betreffende de permanente professionele vorming

De tekortkomingen ten aanzien van de verplichtingen betreffende de permanente professionele vorming zijn ten dele bewezen.

De Tuchtcommissie, beslissende op tegenspraak, legt de betrokken accountant een tuchtstraf op van *schorsing voor een termijn van twee maanden*.

Tuchtcommissie van 12 oktober 2004 (Franstalige kamer)

Ten gevolge van de klachten die bij het Instituut werden ingediend door een lid van het BIBF en door twee vennootschappen-cliënten, legt de Raad de accountants (natuurlijke persoon en rechtspersoon, hierna 'de professionele vennootschap') ten laste:

1. retentie te hebben uitgeoefend op de boekhoudstukken ten nadele van klagende vennootschappen;
2. tekortgeschoten te zijn in hun beroepsverplichtingen ten aanzien van laatstgenoemden, met name de hun toevertrouwde opdracht niet gewetensvol en met de vereiste zorg te hebben uitgevoerd (artikel 16 van het K.B. van 1 maart 1998 tot vaststelling van het reglement van plichtenleer van de accountants).

Bespreking

1. Retentie van stukken

Overwegende dat bovengenoemde erkende BIBF-boekhouder, na een wijziging in het aandeelhouderschap van klagende vennootschappen die sinds lang cliënt bij de professionele vennootschap waren, laatstgenoemde meedeelde dat hij de boekhoudkundige en fiscale dossiers van deze vennootschappen ging overnemen en de professionele vennootschap verzocht hem deze dossiers over te maken.

Bij schrijven van 24 juni 2002 beklagde de boekhouder zich bij het Instituut erover dat de professionele vennootschap weigerde hem deze dossiers te overhandigen, welke klacht het Instituut bij schrijven van 15 juli 2002 aan betrokkene doorzond. Op 17 juli 2002 overhandigde de professionele vennootschap aan de boekhouder bepaalde stukken, volgens de inventaris van dezelfde datum, stukken die door de boekhouder als onvolledig werden beschouwd, aangezien hij zich, bij schrijven van 24 oktober 2002, opnieuw bij het Instituut beklagde over de retentie van de professionele vennootschap om hem alle boekhoudkundige stukken en boekhoudkundige geschriften van de betrokken vennootschappen te overhandigen.

Op 11 december 2002 en 6 en 7 januari 2003 overhandigde de professionele vennootschap aan de boekhouder de laatste door laatstgenoemde geëiste stukken. Bijgevolg betwisten de accountants ten onrechte dat ze retentie hebben uitgeoefend op deze stukken.

De omstandigheid dat, na de tussenkomst van de boekhouder die door de toekomstige koper van de aandelen van beide vennootschappen werd geraadpleegd, de betrokken accountants uit de besprekingen betreffende de overdracht van deze aandelen werden geweerd en vervolgens door deze boekhouder werden opzijgezet om de boekhoudkundige en fiscale opdrachten voor deze vennootschappen te vervullen, ontslaat hen niet van hun verplichting om de stukken betreffende deze vennootschappen terug te geven. Hetzelfde geldt voor de omstandigheid dat een factuur van de professionele vennootschap ten bedrage van 3235,93 EUR voor tot november 2001 uitgevoerde prestaties onbetaald was gebleven en waarschijnlijk het voorwerp uitmaakte van een betwisting tussen de oude en nieuwe aandeelhouders. Hetzelfde geldt eveneens voor de omstandigheid dat sommige van de opgeëiste stukken dubbels van stukken waren die normaal in het bezit van de betrokken vennootschappen moesten zijn, maar die de oude eigenaars waarschijnlijk onder zich hielden. Bijgevolg is de hun ten laste gelegde retentie bewezen.

2. Tekortkomingen in de uitvoering van de opdrachten

De eerste klacht van de boekhouder dateert van 24 oktober 2002, op een tijdstip waarop laatstgenoemde, ten gevolge van de retentie uitgeoefend op de stukken van de beide vennootschappen, niet over volledige dossiers beschikte. Voor zover de tot het Instituut gerichte klachten betrekking hebben op opdrachten van vóór het op 1 juli 2001 begonnen boekjaar, dient te worden opgemerkt dat alle door de betrokken accountants opgestelde jaarrekeningen door de algemene vergaderingen van de desbetreffende vennootschappen werden goedgekeurd, zodat deze klachten laattijdig zijn. Voor zover deze klachten betrekking hebben op opdrachten na 1 juli 2001, welke opdrachten in de loop van het boekjaar werden overgenomen door de boekhouder die vanaf augustus 2001 de partijen bijstond in de besprekingen over de overdracht van de aandelen van de enen aan de anderen, blijken deze klachten niet relevant te zijn. Het is immers niet bewezen dat de accountants, die uit de besprekingen werden geweerd, in staat zouden zijn geweest deze opdrachten te voltooien vooraleer ze hun, in mei 2002, formeel uit handen werden genomen ten gunste van de boekhouder. De tweede klacht is bijgevolg niet bewezen.

De Tuchtcommissie, beslissende op tegenspraak, legt de betrokken accountants de tuchtstraf op van de *waarschuwing*.

Commissie van Beroep van 22 oktober 2004

Gelet op het door mevrouw X ingestelde beroep tegen de beslissing van de Tuchtcommissie van het Instituut die de betrokken accountants (natuurlijke persoon en vennootschap) de tuchtstraf van de berisping had opgelegd.

Mevrouw X zet, per brief, uitvoerig de redenen van haar beroep uiteen en vraagt dat 'de veroordeling tot schrapping die oorspronkelijk bij verstek tegen de accountants werd uitgesproken en bij de thans door mevrouw X bestreden beslissing werd vervangen door de straf van een berisping, gewoonweg zou worden behouden of dat een forse geldboete zou worden opgelegd'.

Betreffende de ontvankelijkheid van het beroep

Overeenkomstig de bewoordingen van artikel 7, § 3 van de wet van 22 april 1999 betreffende de beroepstucht voor accountants en belastingconsulenten, moet het hoger beroep, om ontvankelijk te zijn, worden ingesteld bij een ter post aangetekend schrijven aan de Commissie van Beroep, binnen de gestelde termijn. Bij de kennisgeving van de beslissing van de Tuchtcommissie aan mevrouw X, werd uitdrukkelijk gewezen op de bij vermelde wetsbepaling gestelde voorwaarde.

Zowel uit het beroepsschrift als uit het motiveringsbericht van mevrouw X, blijkt dat laatstgenoemde haar beroep tot de Tuchtcommissie en niet tot de Commissie van Beroep heeft gericht.

De naleving van de regel volgens dewelke hoger beroep tegen een beslissing van de Tuchtcommissie moet worden ingesteld bij een ter post aangetekend schrijven aan de Commissie van Beroep van het IAB, is een voorwaarde voor de ontvankelijkheid van het beroep voorgeschreven door artikel 7, § 3 van voormelde wet. Daaruit volgt dat het door mevrouw X ingestelde en tot de Tuchtcommissie gerichte beroep onontvankelijk is.

Veronderstelling

Overwegende dat, in de zuivere veronderstelling dat het door mevrouw X ingestelde beroep ontvankelijk zou zijn, het niettemin zonder belang is.

De betrokken accountants werd immers ten laste gelegd:

- de verplichting om hun opdrachten gewetensvol en met de vereiste zorg uit te voeren niet te hebben nageleefd, en aldus artikel 16 van het K.B. van 1 maart 1998 tot vaststelling van het reglement van plichtenleer van de accountants te hebben geschonden (punt 2 van de beslissing tot verwijzing van 14 oktober 2002 van de Raad van het Instituut);
- de, zelfs aangetekende, brieven van het Instituut niet te hebben beantwoord in verband met de klachten van mevrouw X en haar echtgenoot, zulks met overtreding van artikel 4 van het voormelde K.B. van 1 maart 1998 (punt 3 van de beslissing tot verwijzing);
- onverantwoord hoge erelonen te hebben aangerekend, zulks met schending van artikel 28 van het K.B. van 1 maart 1998 en van artikel 3 van hetzelfde besluit (punt 4 van de beslissing tot verwijzing).

De bij verstek uitgesproken beslissing van de Tuchtcommissie heeft de voormelde overtredingen bewezen verklaard. De, thans alleen door mevrouw X bestreden, op tegenspraak gewezen beslissing in verband met de betrokken accountants, heeft de eerste beslissing bevestigd voor zover deze de sub punt 2, 3 en 4 van de beslissing tot verwijzing beoogde feiten bewezen verklaarde.

Daaruit volgt dat aan de belangen van mevrouw X alsook deze van haar echtgenoot, voor zover deze gegrond zijn op de betrokken accountants, werd tegemoetgekomen en dat ze werden gevrijwaard.

Het is niet aan een klagende partij om zich te bemoeien met de vaststelling van de straf die aan de leden van het Instituut moet worden opgelegd wegens tekortkomingen in hun beroepsverplichtingen; de omvang en de aard van de straf vallen onder de bevoegdheid van de tuchtinstancies.

De Commissie van Beroep, na beraad, beslissende bij verstek, verklaart het beroep *onontvankelijk*.

Overzicht rechtspraak Commissie van Beroep (Nederlandstalige kamer) inzake de erkenning van belastingconsulenten

Commissie van Beroep 13 december 2004

Feiten

In casu waren betrokkenen, overheidsambtenaren die hun aansluiting als belastingconsulent in dienstverband aangevraagd hadden op grond van het K.B. van 18 maart 2002 tot toekenning van de hoedanigheid van belastingconsulent aan natuurlijke personen op grond van beroepservaring.

Alhoewel de erkenningscommissie voorgesteld had om de kandidaten te erkennen in de hoedanigheid van belastingconsulent *'aangezien aan de wettelijke voorwaarden werd voldaan'*, had de Raad van het Instituut beslist om de hoedanigheid van belastingconsulent niet toe te kennen.

Betrokkenen hadden hoger beroep ingesteld tegen deze beslissing van de Raad.

Beoordeling

De Commissie van Beroep stelde dat het Instituut aan een natuurlijke persoon, die hierom verzoekt, de hoedanigheid van belastingconsulent verleent indien hij voldoet aan de in de wet opgesomde voorwaarden, desgevallend beroep doend op zekere vrijstellingen die hem bij koninklijk besluit worden toegekend.

In die omstandigheden kan de hoedanigheid van belastingconsulent niet worden geweigerd aan een natuurlijk persoon die voldoet aan de voorwaarden, enkel en alleen omdat hij ambtenaar is.

Het statuut van het rijkspersoneel wordt geregeld bij K.B. van 2 oktober 1937 dat herhaaldelijk is gewijzigd en meer bepaald grondig bij K.B. van 22 december 2000. Krachtens dit statuut dient de ambtenaar zijn ambt uit te oefenen op loyale, zorgvuldige en integere wijze, onder het gezag van zijn hiërarchische meerdere, met naleving van onder meer de nadere gedragsregels inzake deontologie van de overheid, en inzonderheid te waken over de financiële belangen van de overheid. Onverenigbaar met het statuut van ambtenaar is elke bezigheid die het vervullen van zijn ambtsverplichtingen in de weg kan staan.

Uit de voorbereidende werken van de wet van 22 april 1999 blijkt dat de wetgever de bedoeling had om de uitoefening te regelen van het beroep van belastingconsulent zoals het voordien werd uitgeoefend door gespecialiseerde kabinetten, bedienden in vennootschappen, advocaten, bedrijfsrevisoren, accountants, boekhouders en notarissen. De reglementering streefde ernaar op kwalitatief en deontologisch vlak de belastingplichtige beter te beschermen, in het bijzonder door diens relaties met de belastingheffende overheden ordentelijker te laten verlopen.

In de huidige stand van de wetgeving omtrent de regulering van de beroepen die aan fiscale dienstverlening doen, geïnterpreteerd in functie van belastingconsulent en ambtenaar, heeft de Raad van het Instituut van de Accountants en de Belastingconsulenten terecht beslist op grond van de functionele onverenigbaarheden van deze ambten, de hoedanigheid van belastingconsulent niet te kunnen verlenen aan de kandidaat zolang hij ambtenaar is bij het Ministerie van Financiën.

De Commissie van Beroep heeft dan ook geoordeeld dat deze onverenigbaarheid objectief en redelijk verantwoord was. De bij K.B. van 18 maart 2002 toegelaten vrijstelling is uitdovend.

Overzicht rechtspraak Bescherming titel en monopolie van de accountant

Correctionele Rechtbank Kortrijk d.d. 8 juni 2004, onuitg.

Feiten

Een vennootschap werd, bij beslissing van de Tuchtcommissie van het Instituut, geschrapt als lid van het Instituut. Haar maatschappelijke benaming vermeldde na de schrapping nog steeds de term 'accountancy'. Bovendien vermeldde een uithangbord aan de vennootschap de titels van 'belastingconsulenten' en 'accountants'.

De vennootschap en haar zaakvoerder werden vervolgd wegens inbreuken op de artikelen 17 en 18 van de wet van 22 april 1999 betreffende de boekhoudkundige en fiscale beroepen. Deze artikelen verbieden het voeren van de titel van accountant en belastingconsulent of, het gebruik van een verwarringstichtende term door (rechts)personen die niet als accountant of belastingconsulent werden erkend door het Instituut.

Beoordeling

Beklaagde had aangevoerd dat de vennootschap geen enkele activiteit meer uitvoerde. De strafrechter oordeelde dat, los van het feit dat de zaakvoerder dit niet bewees, hij niet om de juridische werkelijkheid heen kon dat deze vennootschap daadwerkelijk bestond en dat er nooit enig initiatief werd ondernomen om hetzij een naamsverandering of een verandering van haar maatschappelijk doel door te

voeren, hetzij ze te vereffenen. Door het loutere bestaan van deze vennootschap en de publiciteit die daar noodzakelijkerwijze mee gepaard gaat, werd er minstens potentieel verwarring gesticht, zoals in de wet omschreven.

De strafrechter achtte dan ook de vennootschap en haar zaakvoerder strafrechtelijk verantwoordelijk voor deze feiten. De zaakvoerder werd veroordeeld tot een geldboete van 1000 EUR, waarvan 500 EUR effectief. Ook de vennootschap werd veroordeeld tot dezelfde geldboete. Bovendien werd het Instituut een schadevergoeding van 100 EUR toegekend.

Correctionele Rechtbank Antwerpen d.d. 24 november 2004, onuitg.

Feiten

Beklaagde was door een beslissing van de Tuchtcommissie geschrapt als lid van het Instituut van de Accountants en de Belastingconsulenten. Hij werd vervolgd wegens inbreuken op artikel 58 van de wet van 22 april 1999 betreffende de boekhoudkundige en fiscale beroepen door zich, in het kader van een vennootschap, publiekelijk en onrechtmatig de hoedanigheid van accountant of belastingconsulent te hebben toegeëigend.

Beoordeling

De Rechtbank heeft de feiten, die niet betwist werden door de beklaagde, bewezen verklaard. Beklaagde werd veroordeeld tot een hoofdgevangenisstraf van drie maanden en tot een geldboete van 2000 EUR. Bovendien werd hem een beroepsverbod opgelegd voor een periode van 10 jaar overeenkomstig het K.B. nr. 22 van 24 oktober 1934. Betrokkene diende tevens een morele schadevergoeding van 1 EUR te betalen aan het Instituut en een materiële schadevergoeding van 375 EUR.

Correctionele Rechtbank Kortrijk d.d. 22 juni 2004

Feiten

Beklaagde was door een beslissing van de Tuchtcommissie geschrapt als lid van het Instituut van de Accountants en de Belastingconsulenten. Hij werd vervolgd wegens inbreuken op de artikelen 69 en 71 van de wet van 21 februari 1985 tot hervorming van het bedrijfsrevisorat en het artikel 16 van de wet van 22 april 1999 betreffende de boekhoudkundige en fiscale beroepen. Deze artikelen verbieden het voeren van de titel van accountant of het gebruik van een verwarringstichtende term door personen die niet als accountant zijn erkend door het Instituut.

In casu had de beklaagde op zijn facturen de volgende woorden vermeld: *'erkend door het Nationaal Instituut der Accountants'* en *'Accountant Idac (nummer)'*.

Beoordeling

De strafrechter heeft de feiten, die niet betwist werden door de beklaagde, bewezen verklaard.

Betrokkene werd veroordeeld tot de betaling van een geldboete van 2500 EUR alsook tot een morele schadevergoeding van 100 EUR aan het Instituut dat zich in deze zaak burgerlijke partij had gesteld.

Correctionele Rechtbank Leuven d.d. 23 november 2004, onuitg.

Feiten

Beklaagde werd door een beslissing van de Tuchtcommissie geschrapt van de lijst van de leden van het Instituut.

Beklaagde werd onder meer vervolgd wegens inbreuken op de artikelen 69, 78, 82 en 95 van de wet van 21 februari 1985 tot hervorming van het bedrijfsrevisorat en de artikelen 16, 34, 37 en 58 van de wet van 22 april 1999 betreffende de boekhoudkundige en fiscale beroepen door:

- als natuurlijk persoon die geen hoedanigheid heeft van accountant, de titel van accountant gevoerd te hebben;
- als natuurlijk persoon die niet ingeschreven is op de lijst van de externe accountants, opdrachten uitgevoerd of aangeboden te hebben die behoren tot het monopolie van de externe accountants.

Beoordeling

Beklaagde had de titel van accountant gevoerd. Hij had zelf herhaaldelijk verklaard dat hij deze titel voert en mag voeren.

De strafrechter oordeelde dat mogelijks de beklaagde prestaties had geleverd die onder het monopolie van de externe accountant vallen, maar dat hiervan in het dossier geen duidelijke materiële bewijzen waren teruggevonden.

Afdelingen

1. Afdeling Stage

Deze afdeling neemt, onder leiding van de heer Jos VAN WEMMEL (Nederlandstalig coördinator) en mevrouw Christine CLOQUET (Franstalig coördinator), het geheel van opdrachten op zich met betrekking tot het onthaal en de opleiding van de nieuwe leden in de schoot van het Instituut.

Deze afdeling heeft tot de doel:

- de opleiding toe te spitsen op de twee beroepen die onder ons Instituut vallen, met name:
 - *Accountant*: door het accent te leggen op de opleiding inzake beheersadvies teneinde tegemoet te komen aan de behoeften van de ondernemingen (cf. consultants, zelfstandige bestuurders, ...);
 - *Belastingconsulent*: om te beantwoorden aan de behoeften en de vereisten tot professionalisme die gevraagd worden door de ondernemingen, de overheden en de particulieren in het algemeen.
- een meer gepersonaliseerde opvolging van de stagiairs te ontwikkelen, zodat zij op een geleidelijke manier de vereiste bekwaamheid kunnen bereiken;
- het beheer van de evolutie van de leden van de economische beroepen m.b.t. de passerellen transparanter maken en dit in samenspraak met de andere Instituten;
- concrete voorstellen in het kader van de Bologna-akkoorden te formuleren.

Betrokken commissies

Stagecommissie

Erkenningscommissie

Toegangsexamencommissie

Comité voor het Bekwaamheidsexamen

Gemeenschappelijke stage IBR-IAB

Eerste gemeenschappelijk stagejaar IAB – IBR

Samenstelling

Een werkgroep werd samengesteld, die voor het IAB bestaat uit:

- De heer Jos VAN WEMMEL
- Mevrouw Christine CLOQUET
- Juffrouw Micheline CLAES
- De heer André BERT
- De heer Patrick JAILLOT
- De heer Eric STEGHERS

en voor het IBR bestaat uit:

- De heer André KILESSSE
- De heer Georges HEPNER
- De heer VAN CUTSEM
- De heer VAN IMPE
- De heer Olivier COSTA

Doelstelling

Deze werkgroep die tijdens het jaar 2004 vijf keer heeft vergaderd, heeft als doel de mogelijkheden te onderzoeken om een eerste gemeenschappelijk stagejaar tussen de twee Instituten te organiseren.

2. Afdeling Opleiding

Deze afdeling neemt, onder leiding van mevrouw Daniëlle VAN ZEGBROECK (Nederlandstalig coördinator) en de heer Paul VAN DIEVOET (Franstalig coördinator), het geheel van de opdrachten op zich met betrekking tot de organisatie van de permanente beroepsopleiding van onze leden.

De doelstellingen van deze afdeling zijn:

- het beschikbaar stellen van de nodige middelen om de reële kwaliteit van de permanente beroepsopleiding van de IAB-leden te kunnen garanderen;
- de bepaling van de aard van de behoeften van de door het Instituut te organiseren opleidingen in samenspraak met de andere operators (in het bijzonder de beroepsverenigingen)
- voorrang geven aan de gezamenlijke organisaties in de van het IAB uitgaande acties (interinstituten, interprofessionele, internationale,...).

Betrokken commissie

Commissie permanente beroepsopleiding

3. Afdeling Communicatie

Deze afdeling neemt, onder leiding van de heren Ivo DIERICKX (Nederlandstalig coördinator) en Michel DUMONT (Franstalig coördinator), het geheel van opdrachten op zich met betrekking tot zowel de interne als de externe communicatie van het IAB.

Deze afdeling heeft tot doel:

- de professionele evolutie in aangrenzende landen te volgen en de Raad op de hoogte te houden van de interessante ontwikkelingsopportunities voor de in België gevestigde beroepsbeoefenaars;
- een betere communicatie te verzekeren tussen de Raad en de verschillende beroepsverenigingen;
- een effectieve aanwezigheid van het IAB op het terrein te verzekeren tijdens allerlei evenementen die door derden of op ons eigen initiatief worden georganiseerd.

Betrokken commissies

Consultatieve Commissie der Beroepsverenigingen
 Belgisch-Nederlandse gespreksgroep
 Frans-Belgische gespreksgroep
 Evenementencommissie

Consultatieve Commissie der Beroepsverenigingen

In 2004 vergaderde de commissie vijf maal.

- Vergadering van 19 januari 2004
 - toelichting passerelle IAB/IBR en IBR/IAB door de Heren André BERT en Eric STEGHERS;
 - boeken IAS NL/FR;
 - jaarverslag Permanente Vorming;
 - adviescheques voor de accountants en de belastingconsulenten.
- Vergadering van 15 maart 2004
 - toelichting door de heer André BERT over de vraag van de Ministerraad van Gembloux tot het inrichten door de beroepsverenigingen van conferenties over de ontwikkelingen met betrekking tot de zelfstandigen;
 - boeken IAS NL/FR;
 - adviescheques voor de accountants en de belastingconsulenten;
 - mogelijke gevaren bij gebruik van fax en e-mail.

- Vergadering 17 mei 2004
 - verkiezing nieuw uitvoerend bestuur;
 - vraag lidmaatschap 'VZW Beroepsvereniging van Boekhoudkundige Beroepen';
 - visa Registers;
 - IAS-normen op de website;
 - KBO en de daarin opgeslagen gegevens;
 - scanningcentra BTW;
 - jacht op 'schijnzelfstandigen'.
- Vergadering 20 september 2004 (eerste vergadering o.l.v. het nieuwe uitvoerend bestuur)
 - aandacht werd besteed aan de nieuwe wijze van communicatie tussen de consultatieve commissie en de Raad van het IAB en de communicatie binnen de commissie zelf;
 - toelichting door de Heren Ivo DIERICKX en Michel DUMONT over de werking van de commissies binnen het IAB;
 - promotie paswoord en toegang tot de website IAB;
 - actie en promotie door IAB van Certipost: digitale handtekening;
 - Val-i-pac aangifte;
 - passerelle IBR/IAB;
 - vennootschappen als bestuurder.
- Vergadering 15 november 2004
 - ontwerpbrief aan de minister inzake Toewijzing Voorafbetaling rondschriften fiscus 20 september 2004;
 - Certipost: stand van zaken organisatie voordrachten door de beroepsverenigingen;
 - aanpassing statuten vzw's;
 - aanpassing artikel 16 van het reglement van de consultatieve commissie;
 - aanvraag tot toetreding van beroepsverenigingen;
 - nadere toelichting betreffende sponsoring 20-jarig bestaan IAB;
 - evolutie van het beroep van accountant.

Belgisch – Nederlandse gespreksgroep

Deze gespreksgroep vergadert jaarlijks tweemaal om voeling te houden met de evolutie van het beroep in België en Nederland.

Maken deel uit van de werkgroep:

- voor Nederland: het Koninklijke NIVRA en de NovAA
- voor België: IBR en IAB

Elk van de betrokken instituten neemt volgens beurtrol het voorzitterschap waar. De fakkel werd voor de periode 2003-2004 overgedragen aan de Heer VERDIESEN, voorzitter van de NOVAA. Tijdens de besprekingen komen zowel de ontwikkelingen op wetgevend vlak als binnen het specifieke beroepsdomein aan bod.

In 2004 werden voor België onder meer de volgende thema's behandeld:

- de interne en externe toezichtsorganen;
- sociaal statuut van de accountant en bedrijfsrevisor;
- de onafhankelijkheidsregeling;
- de wijziging van de 8^e Richtlijn en de omzetting naar Belgisch recht.

Evenementencommissie

De dag van de vrije beroepen te Luik

Op 19 maart 2004 werd in de lokalen van de Sociaal-economische Raad van het Waalse Gewest te Luik de dag van de vrije beroepen gehouden onder de naam: *Rencontre d'un nouveau type*.

Deze dag werd georganiseerd door de Orde van de Advocaten, het Instituut van de Accountants en de Belastingconsulenten, het Beroepsinstituut van erkende Boekhouders en Fiscalisten, het Instituut der Bedrijfsrevisoren en de Kamer der Notarissen.

De vrije beroepen hebben hun eigen terrein verlaten en willen in tal van situaties een belangrijke rol spelen als consulent met een gemeenschappelijke garantie die de wetgever thans heeft erkend: het bestaan van een deontologie.

Eén vaststelling werd reeds gedaan: de ondernemingen weten niet hoe ze het hoofd moeten bieden aan de vele juridische, administratieve, boekhoudkundige en fiscale problemen die steeds ingewikkelder worden.

De advocaten, bedrijfsrevisoren, accountants en belastingconsulenten, boekhouders en notarissen beschikken over de nodige vaardigheden om hen te helpen en zijn zich bewust van de voordelen van hun complementariteit. Zo zijn zij, elk volgens hun specialiteiten, steeds vaker gaan samenwerken om een oplossing te vinden voor deze complexe situaties waarbij hun onafhankelijkheid en hun ervaring ten zeerste op prijs gesteld worden.

Samen namen ze al jaren deel aan gemeenschappelijke activiteiten, zoals het salon 'Initiatives'.

Thans hebben ze besloten om nog een stap verder te gaan en hun eigen evenement te organiseren om een nieuwe aanpak te lanceren: naar de ondernemingen toestappen om hen te helpen bij het oplossen van hun problemen, anticiperen op hun behoeften en op de verwachtingen van de klant in een globaal kader en de beleidsmensen helpen kiezen tussen de opties die zich aanbieden en waarvoor zij niet altijd over de nodige kennis beschikken.

Het gebrek aan preventie kan rampzalige gevolgen hebben en zelfs de overlevingskansen van bepaalde ondernemingen in gevaar brengen indien zij bijvoorbeeld de fiscale gevolgen van een handeling niet hebben voorzien, het statuut van een personeelslid verkeerd hebben ingeschat, contracten hebben getekend zonder ze eerst grondig te laten nalezen door specialisten, ...

Het evenement is opgevat als een dag van overleg en informatie over onderwerpen die elke onderneming aanbelangen. Dit gebeurt in de vorm van conferenties die de grote principes van de gekozen thema's overlopen en van workshops, dat wil zeggen werkvergaderingen waarin de deelnemers een actieve rol toebedeeld krijgen.

Dit nieuwe overlegtype moet in de eerste plaats makkelijk toegankelijk en doeltreffend zijn om concrete oplossingen te kunnen aanreiken.

Er zullen parallelle conferenties en workshops worden gehouden om de economische actoren informatie te verstrekken over of een oplossing aan te reiken voor een hele reeks onderwerpen.

Tijdens de dag worden een viertal conferenties georganiseerd:

- Beheer van de groei
- Oplossen van conflicten
- Rendabiliteit van de onderneming
- Is de fiscus almachtig?

Daarnaast worden niet minder dan 8 workshops gehouden over de volgende onderwerpen:

- Opstellen van handelscontracten
- Overdracht van ondernemingen
- Voorbereiden van een opvolging
- Hoe organiseert men een algemene vergadering of een raad van bestuur?
- Kan men het statuut van zelfstandige of loontrekker zelf kiezen?
- Ondernemingen in moeilijkheden: opsporingen en maatregelen die de onderneming en haar schuldeisers kunnen uitvoeren
- Patrimoniumvennootschappen

De doelgroep bestaat uit de kleine en middelgrote ondernemingen, de vzw's en andere instellingen die regelmatig worden geconfronteerd met juridische, administratieve, boekhoudkundige en fiscale problemen en die zelf niet over de nodige infrastructuur beschikken om aan hun behoeften te voldoen.

De beurs 'APCH' te Doornik

Op 10 november 2004 werd in de Lakenhal te Doornik de beurs 'APCH' georganiseerd rond het thema van de grensoverschrijdende handelingen.

Tijdens de dag werden workshops over de volgende thema's gehouden:

- de oprichting van een bedrijf in een grensgebied;
- de Europese verordeningen op sociaal vlak;
- de belasting van de grensarbeiders;
- de BTW op de grensoverschrijdende handelingen.

Gedurende de hele dag hebben wij op onze stand tal van bezoekers ontvangen die geïnteresseerd waren in onze beroepsactiviteiten.

4. Afdeling Beroepstechnieken

Deze afdeling neemt, onder leiding van de heer Jos DE BLAY (Nederlandstalig coördinator) en juffrouw Micheline CLAES (Franstalig coördinator), het geheel van opdrachten op zich met betrekking tot de opstelling van normen en aanbevelingen. Zij is belast met het up-to-date houden van technische adviezen, aanbevelingen en te publiceren normen.

De doelstellingen van deze afdeling zijn:

- het verstrekken aan onze leden van technische normen en de documentatie die noodzakelijk is om bij te dragen tot de kwalitatieve ontwikkeling van hun beroepsactiviteit;
- het tegemoetkomen aan de specifieke behoeften van de verschillende segmenten van onze beroepen.

Betrokken commissies

Commissie voor Boekhoudkundige Normen
 Gemengde Commissie IAB-IBR
 Commissie belastingconsulenten
 CFE, FEE, EFRAG, IFAC en Ordre des Experts-Comptables français

Commissie voor Boekhoudkundige Normen

De Commissie voor Boekhoudkundige Normen (CBN) is in 2004 verschillende keren bijeen geweest. De werkzaamheden kunnen als volgt worden samengevat:

1. Informatie van de leden van de Commissie

- over de recente ontwikkelingen van de IAS/IFRS-normen;
- over de vergaderingen van de ARC en de dienaangaande genomen beslissingen;
- over de vergaderingen van de Europese Commissie betreffende de boekhoudkundige normen;
- over de werkzaamheden van de FEE en de EFRAG betreffende IAS/IFRS-normen;
- over het vorderen van de omzetting in het Belgisch recht van de richtlijn 'fair value';
- over de vorderingen in verband met een Belgisch standpunt betreffende de IAS-normen 32 en 39.

2. Werkzaamheden van de CBN

Bestaande werkgroepen

- De CBN heeft meegewerkt aan twee werkgroepen die een praktisch en didactisch document hebben uitgewerkt om de practici en de non-profitsector (vzw's, stichtingen, enz.) de nieuwe boekhoudkundige verplichtingen van de kleine, grote en zeer grote vzw's, ivzw's en stichtingen uit te leggen.
- Deelneming van de CBN aan een XBRL-werkgroep in België.
- De CBN heeft meegewerkt aan de voorbereiding van een voorontwerp van K.B. betreffende de vervanging van de formaliteiten van het visum en de parafering en betreffende de voorwaarden waaraan op een informaticasysteem gehouden boekhoudingen moeten voldoen om conform de wet en de regelgevingen te zijn.
- Werkgroep 'IAS – statutaire rekeningen – kmo' (wetenschappelijk secretariaat waargenomen door de CBN): deze werkgroep die door Minister MOERMAN werd opgericht in het verlengde van de voorstellen van de CBN van december 2003, heeft een voorlopig rapport uitgebracht. Dit rapport onderstreept dat, voor wat een eventuele modernisering van het Belgisch boekhoudrecht voor de kmo's betreft, de nodige omzichtigheid aan de dag moet worden gelegd, gelet onder meer op de door deze wijzigingen veroorzaakte kosten en op de mogelijke fiscale gevolgen. De leden van de werkgroep wezen op het belang van de fiscale neutraliteit van de eventuele aan het boekhoudrecht aan te brengen wijzigingen.
- Werkgroep 'IAS – vennootschapsrecht' (wetenschappelijk secretariaat waargenomen door de CBN): deze werkgroep, die door de Minister van Economie, Fientje MOERMAN, werd opgericht naar aanleiding van de voorstellen van de CBN van december 2003, heeft een voorlopig rapport voorbereid om de bevoegde ministers voor te lichten over het effect dat een uitbreiding van de IAS/IFRS-normen tot de statutaire rekeningen op het vennootschapsrecht zou kunnen hebben.
- De CBN heeft beslist een werkgroep 'Not for profit & public sector accounting' op te richten en haar technisch comité 'Europese en internationale boekhoudkundige harmonisatie' weer aan het werk te zetten.

Tevens zal een werkgroep 'Boekhouding, jaarrekening en informatica' worden opgericht, en zal een werkgroep worden belast met het onderzoek van de boekhoudkundige verwerking van de rechten inzake de uitstoot van broeikaseffect-gas.

Vragen om advies gericht tot de CBN

- Vraag om advies over een ontwerp van K.B. tot wijziging van de artikelen 15 en 16 van het Wetboek van vennootschappen met het oog op de omzetting in het Belgisch recht van richtlijn 2003/38 betreffende de verhoging van de drempels (criteria om de vennootschappen naar omvang te onderscheiden);
- het BIBF wenst pagina 1 van het jaarrekeningschema te wijzigen om het mogelijk te maken daarop bepaalde informatie te vermelden aangaande de erkende boekhouder en/of erkende boekhouder-fiscalist die de boekhouding heeft bijgehouden of de jaarrekening heeft opgesteld;
- advies betreffende de bepalingen die de omzetting van de richtlijn 'fair value' realiseren;
- advies betreffende de schema's van de rekeningen van de grote en zeer grote vzw's, ivzw's en stichtingen, en over de daarop toepasselijke wiskundige en logische controles;
- advies over de boeking van actieve belastinglatenties.

Ontwerp van advies over de boekhoudkundige verwerking van verrichtingen van tijdelijke vennootschappen

Op vraag van de CBN heeft een interinstitutionele werkgroep, voorgezeten door de heer D. SMETS, een rapport ten behoeve van de Commissie voorbereid en aan een openbare raadpleging onderworpen. Na afloop hiervan zal een ontwerpadvies worden voorbereid.

Gemengde Commissie IAB-IBR – Bijzondere Opdrachten

Ontwerpnormen werknemersparticipatie/aandelenoptieplannen – Zoals vermeld in het jaarverslag 2003 (*Jaarverslag IAB 2003*, 93) werden de ontwerpnormen werknemersparticipatie/aandelenoptieplan inmiddels ter goedkeuring voorgelegd aan de respectievelijke Raden van het IAB en het IBR. Tijdens de goedkeuringsprocedure voor de respectievelijke Raden werden een aantal opmerkingen geformuleerd. Zo werd geoordeeld dat het opnemen van de beide opdrachten in één document niet opportuun is, aangezien de opdrachten te veel van elkaar verschillen om tot een coherente tekst te kunnen komen. Bovendien zou het beter zijn om de richtlijnen op te nemen in een technische nota i.p.v. in een norm. Ten slotte moet bij het uitwerken van deze technische nota ook worden nagegaan in welke mate de ISA-standaarden toepassing vinden. De ontwerpnormen werden opnieuw

ter behandeling overgemaakt aan de gemengde commissie. Deze heeft op haar beurt een subcommissie opgericht die moet nagaan in welke mate de ISA-standaarden toepassing vinden op deze opdrachten.

Squeeze-out – Begin 2004 heeft de gemengde commissie zich gebogen over de vraag of het al dan niet opportuun is om de opdracht in het kader van een squeeze-out te behandelen in een norm of aanbeveling.

De gemengde commissie was van oordeel dat het niet aangewezen is om op dit vlak initiatief te nemen, gelet op het feit dat het bijzonder moeilijk is om de waardering van vennootschappen in normen te verwoorden, dat andere partijen die tussenkomen in de squeeze-out geen beroepsnormen moeten naleven, dat er grote verschillen bestaan tussen publieke en private ondernemingen en dat de opdracht niet frequent voorkomt.

Partiële splitsing – Zoals reeds werd aangekondigd in het jaarverslag 2003 (*Jaarverslag IAB 2003*, 93), werkt de gemengde commissie aan een technische nota over de partiële splitsing. De technische nota moet een antwoord bieden op de voornaamste vragen die rijzen in hoofde van de beroepsbeoefenaar bij de uitvoering van een opdracht in het kader van een partiële splitsing. De gemengde commissie heeft thans haar werkzaamheden op dit vlak beëindigd. Het ontwerp van technische nota moet nu ter goedkeuring worden voorgelegd aan de Raad van het IAB.

International auditing standards (ISA) – Het ontwerp van Achtste Richtlijn voorziet in de verplichte toepassing van de ISA-standaarden op de wettelijke accountantscontroles. Nog volgens dit ontwerp moet onder de 'wettelijke accountantscontrole' worden verstaan, een accountantscontrole van een jaarrekening of een geconsolideerde jaarrekening, voorzover deze wordt voorgeschreven door het Gemeenschapsrecht en wordt uitgevoerd conform de bepalingen van deze Richtlijn. Bedoeld wordt m.a.w. de wettelijke controle van de (geconsolideerde) jaarrekening. Zoals reeds hoger werd vermeld, onderzoekt de gemengde commissie thans of het mogelijk en opportuun is om deze ISA-standaarden eveneens toe te passen op de opdracht voor de beroepsbeoefenaar in het kader van een werknemersparticipatie- of een aandelenoptieplan. Er werd een subcommissie opgericht teneinde de werkzaamheden in dit verband voor te bereiden. Mogelijks zal deze subcommissie in de toekomst ook nagaan of en in welke mate de ISA-standaarden kunnen worden toegepast op de bestaande gemeenschappelijke normen IAB-IBR.

Taalwetgeving – De gemengde commissie buigt zich momenteel over de problematiek inzake de toepassing van de taalwetgeving op de werkzaamheden van de beroepsbeoefenaar (o.a. met betrekking tot het werkdossier). De niet-naleving van de taalwetgeving wordt immers gesanctioneerd met de nietigheid van het betrokken document. Het Vlaamse Taaldecreet voorziet bovendien in strafsancities. Het is bijgevolg belangrijk te weten in hoeverre de taalwetgeving eveneens toepassing vindt op de werkzaamheden van de accountant of de bedrijfsrevisor, en, in voorkomend geval, welke de gevolgen zijn voor de beroepsbeoefenaar ingeval hij de taalwetgeving niet naleeft. Een technische nota over deze problematiek zal worden uitgewerkt.

Gemengde Commissie IAB-IBR – Internationale relaties

Deze commissie is als volgt samengesteld :

Voorzitter

J.-F. CATS

Leden IAB

E. STEGHERS, Y. BERNAERTS, J. COLSON, J.M. COUGNON, I. DE LEENHEER, R. DE WILDE, G. DUPONT, L. GOUBERT, C. JANSSENS, R. LASSAUX, J. LERMINIAUX, F. MEAN, H. SMITT, R. VAN ASBROECK, R. VAN BOVEN, M. VANDER AUWERA, E. VAN RIJSWIJCK, J. VAN HAEVERBEKE, D. VAN ZEGBROECK en E. VERCAMMEN.

Leden IBR

D. SZAFRAN, O. COSTA, E. CLINCK, B. DE GRAND RY, M. DE WOLF, P. FIVEZ, J. TISON, P. VAN CAUTER, L. VAN COUTER, P. VAN DEN EYNDE, R. VANDER STICHELE, P. VAN IMPE, R. VAN MAELE, K. VAN OOSTVELDT, H. VAN PASSEL, F. VERHAEGEN en R. VERMOESEN.

Leden FEE

H. OLIVIER

Deze commissie komt twee keer per jaar samen, en brengt onder het voorzitterschap van de heer Jean-François CATS verslag uit over de besprekingen en de werkzaamheden van de verschillende internationale werkgroepen (FEE, IFAC, ISAR, FIDEF, IIN, ...) waarin beide Instituten vertegenwoordigd zijn.

Commissie belastingconsulenten

De nieuwe Raad van het Instituut, verkozen door de algemene vergadering van 26 april 2004, heeft zes departementen opgericht, waaronder dit van de beroepstechnieken. De commissie belastingconsulenten maakt deel uit van dit departement. In 2004 werden onder meer de volgende onderwerpen behandeld:

1. Voorstel van koninklijk besluit tot vaststelling van de plichtenleer van accountants en belastingconsulenten

Het K.B. van 1 maart 1998 tot vaststelling van het reglement van plichtenleer der accountants (B.S. 31 maart 1998) is immers aan herziening toe gezien de intrede, in 1999, van de belastingconsulenten in het IAB, en gezien de evolutie van de internationale en Belgische wetgeving op het vlak van wetgeving en deontologische principes. De voormalige federale minister Fientje MOERMAN benadrukte nog, net voor haar overstap naar de regionale regering, de noodzaak van een nieuw koninklijk besluit. Ook de Hoge Raad voor de Economische Beroepen is van zijn kant vragende partij voor dergelijk koninklijk besluit.

De commissie belastingconsulenten werd dan ook belast om een voorstel van koninklijk besluit tot vaststelling van de plichtenleer van accountants en belastingconsulenten uit te werken. Ter aanvulling van dit voorstel van koninklijk besluit zal de commissie belastingconsulenten tevens aanbevelingen met betrekking tot de plichtenleer formuleren en ter goedkeuring voorleggen aan de Raad van het Instituut.

2. Opdrachtbrief

De commissie belastingconsulenten werd tevens belast met het uitwerken van een aantal modellen van opdrachtbrief voor accountants en belastingconsulenten. Overeenkomstig de aanbeveling van de Raad d.d. 8 juni 1998 dienen de leden van het IAB met de cliënt een opdrachtbrief op te stellen, die de wederzijdse plichten van de cliënt en van de accountant, de geldelijke voorwaarden en de te respecteren termijnen duidelijk bepaalt. Het is de bedoeling de uitgewerkte modellen nadien ter beschikking te stellen van de leden.

3. Werkgroep IAS/IFRS

Bovendien werd er begin 2005 binnen de commissie belastingconsulenten een werkgroep IAS/IFRS opgericht.

4. Tax-on-web

Ten slotte zal de commissie belastingconsulenten in 2005 o.m. ook aandacht besteden aan de fiscaal technische aspecten van de procedure van 'Tax-on-web', dit zonder afbreuk te doen aan de werkzaamheden van de ICT-commissie, die de informatica-aspecten van deze procedure van nabij opvolgt.

Afdelingen

Confédération fiscale européenne (CFE)

De CFE werd opgericht in 1959 en overkoepelt 28 nationale organisaties uit 21 Europese staten. Het IAB werd in 2001 lid van de CFE.

De activiteiten van de CFE zijn tweërlei:

- het vastleggen en de handhaving van de status van belastingconsulenten binnen de Europese Unie, erkenning van het recht om het beroep uit te oefenen binnen de hele Europese Unie;
- het bestuderen van alle voorstellen voor EU-wetgeving, waarna het fiscaal comité van de CFE advies uitbrengt bij de Europese Commissie.

Meer informatie vindt u op de website: www.cfe-eutax.org.

Fédération des Experts-comptables européens (FEE)

Algemeen

De Fédération des Experts-comptables européens (FEE) is de beroepsvereniging die de accountants vertegenwoordigt in Europa. Deze vereniging groepeert 44 beroepsorganisaties uit 32 landen. De aangesloten organisaties zijn afkomstig uit de 25 lidstaten van de Europese Unie en drie EVA-landen.

De FEE wordt bestuurd door de algemene vergadering (General Assembly), die om de twee jaar een gewone vergadering houdt. Het beheer van de federatie is in handen van de raad (Council). De verantwoordelijkheid voor de uitvoering van de beslissingen van de raad berust bij het dagelijks bestuur (Executive), dat is samengesteld uit de voorzitter van de FEE, de waarnemend voorzitter en de ondervoorzitters.

De FEE publiceert in haar werktaal, met name het Engels. Via haar website: www.fee.be/publications/main.htm zijn alle vermelde publicaties gratis af te halen in pdf-formaat. Een gedrukte versie wordt op vraag gratis geleverd, behalve wanneer er een prijs vermeld staat.

U vindt meer informatie op de website: www.fee.be.

Werkgroepen

FEE werkgroepen	IAB vertegenwoordigers
Raad	Ruddy DE WILDE
Accounting Working Party	Freddy MEAN Albert BAUWENS
Auditing Working Party	Eric STEGHERS
Banks Working Party	Daniëlle VAN ZEGBROECK
Company law & Corporate Governance Working Party	Rutger VAN BOVEN
Direct Tax Working Party	Jean-Marie COUGNON Edward VAN RIJSWIJCK Roger LASSAUX
Sustainability Working Party	Hugo SMITT
Extended Banks Working Party	Daniëlle VAN ZEGBROECK
Indirect Tax Working Party	Guy STEVENS Yves BERNAERTS
Insurance Working Party	René VAN ASBROECK
Public Sector Committee	Lodewijk GOUBERT
SME/SMP Working Party	Erwin VERCAMMEN Johan VAN HAEVERBEKE Bernard DE GRAND RY

FEE-vergaderingen Direct Tax Working Party

Een gedetailleerde bespreking van de activiteiten van de Direct Tax Working Party tijdens 2004 vindt u in het artikel van R. LASSAUX in *Accountancy & Tax* nr. 1/2005.

FEE-vergaderingen Indirect Tax Working Party

U vindt een gedetailleerde bespreking van de activiteiten in 2004 van de Indirect Tax Working Party in het artikel van Y. BERNAERTS, gepubliceerd in *Accountancy & Tax* nr. 1/2005.

European Financial Reporting Advisory Group (EFRAG)

De EFRAG werd opgericht door de belangrijkste partijen die betrokken zijn bij de financiële rapportering in Europa, met name de gebruikers, de voorbereiders en de accountants (gesteund door de nationale normgevers).

Het hoofddoel van de EFRAG is proactief bij te dragen tot de werkzaamheden van de IASB (International Accounting Standards Board). Voorts, geeft de EFRAG ook advies over de technische haalbaarheid en eventuele goedkeuring van de IASB-normen en -interpretaties in Europa. Ze maakt in interne debatten, publicaties en raadplegingen steeds een duidelijk onderscheid tussen het proactieve werk en het goedkeuringsadvies.

Commentaarbrieven, goedkeuringsadviezen, voorstellen, notulen en alle andere documenten kunnen gratis afgehaald worden van de website: www.efrag.org.

International Federation of Accountants (IFAC)

De IFAC is de wereldwijde overkoepelende accountantsorganisatie met 163 aangesloten organisaties in 119 landen die, in het algemeen belang, overal ter wereld de accountants wil aanmoedigen om diensten van hoogstaande kwaliteit te leveren. De federatie heeft tot doel het algemeen belang te dienen en bij te dragen tot de versterking van de internationale economie door het accountancyberoep wereldwijd te ontwikkelen, hoogstaande normen vast te leggen en de internationale harmonisatie van normen te bevorderen.

Sinds januari 2003 zijn alle IFAC publicaties (normen, handleidingen, exposure drafts, studies, ...) – ook deze uitgaande van het IAASB – gratis beschikbaar in elektronische vorm, weliswaar na een eenmalige maar eenvoudige registratie als gebruiker: www.ifac.org. Om productiekosten te dekken, vraagt IFAC voor de gedrukte publicaties wel een bijdrage. Overigens worden niet meer alle publicaties nog gedrukt (bv. exposure drafts). IFAC publicaties zijn onderverdeeld in zes domeinen: auditing, assurance and related services, education, ethics, information technology, professional accountants in business, public sector accounting, small and medium practices and other. Voor meer informatie en om te downloaden: www.ifac.org/Store.

59e Congres van de Ordre des Experts-Comptables français: frisse ideeën, nieuwe denkpijsten

3600 accountants, d.w.z. 20% van het beroep, heeft op donderdag 30 september 2004 deelgenomen aan het Congres te Lyon dat handelde over de fiscaliteit. Een technisch thema dat heel wat succes oogstte bij de professionele experts, hetgeen aantoont dat de fiscaliteit de onmisbare partner geworden is van de boekhoudconsulent en een hoeksteen vormt van het accountantsberoep. Het Congres heeft ook bewezen dat het beroep en de belastingadministratie intens en op hoog niveau samenwerken in dienst van de bedrijven, hetgeen zich reeds heeft vertaald in de publicatie van het witboek met fiscale voorstellen en in de toekomst nog aan belang zal winnen gezien de convergentie van de nationale normen en de IFRS ten aanzien van de grondslag van de belastingen en, op de achtergrond, het debat over de verwantschap tussen het boekhoudrecht en het fiscaal recht... Het Congres, de plaats bij uitstek voor innovatie en uitwerking van win-winstrategieën, heeft ook de nadruk gelegd op de opportuniteit om het dienstenaanbod op het vlak van de fiscaliteit te vernieuwen – naar het voorbeeld van de financiële en de fiscale planning of de fiscale spitstechnologie – hetgeen resoluut werd bestempeld als strategische uitbreidingsas op korte termijn op een markt waar het dienstenaanbod doorgaans sterk gewaardeerd wordt. 73% van de bedrijfsleiders van zko-kmo beschouwen de accountant als de beste belastingexpert. Zijn expertise wordt vooral erkend door de bedrijfsleiders in zaken die verband houden met de aangifte inkomstenbelastingen (71%), de fiscale optimalisatie (68%), de toepassing van de fiscale nieuwigheden (66%), het sociaal en fiscaal statuut van de bedrijfsleider (62%). Daarna komen zaken zoals de voorzorg en de winstdeling van de werknemers (46%), de overdracht van ondernemingen (33%), de pensionering van de bedrijfsleider (29%), de persoonlijke fiscale planning, ...

Aangezien de Voorzitter elk Congres bijwoont dat die naam waardig is, vormden deze twee intense dagen uiteraard een mooie gelegenheid om dieper in te gaan op de uitdagingen en de initiatieven die voortspruiten uit talrijke commissies opgericht binnen de orde en de sterke positionering op het internationale vlak. Hij had maar te kiezen: opleiding met hervorming van het diploma van accountant en invoering van een diploma boekhoudkundig en financieel medewerker gespreid over drie jaar en oprichting van de *Académie des sciences comptables* en van het *Institut des Professionnels associés à l'Ordre des Experts-Comptables (IPAO)*, die alle cijferspecialisten willen groeperen rond de accountants ongeacht of zij in de privé- dan wel in de openbare sector actief zijn. Duizend experts hebben zich reeds aangesloten bij de 17500 accountants binnen het IPAO. Binnen de 10 jaar wil men dat aantal opdrijven tot 50000 en verdergaan op de weg naar de dematerialisatie van de boekhoudkundige, sociale en fiscale documenten...

Al even terecht werd deze gelegenheid aangegrepen om de nieuwe werkmiddelen voor te stellen die in het kader van een toenaderingsbeleid tussen de leden werden uitgewerkt met het constante doel in te spelen op hun professionele behoeften: elektronische controleactiviteit, virtuele bibliotheek, databanken voor documentatie, actualiteit, nieuwsbrieven, jaarboeken, peilingen, overlegplatform-ondernemingen via de vijf websites (www.entreprisecreation.com, www.entrepriseprevention.com, www.entrepriseevaluation.com, www.entreprise-transmission.com, www.entreprise-tic.com) die allen gericht zijn op thema's die als een rode draad door het leven van elk bedrijf lopen, themadossiers, vergelijkende studies, zoals de recente analyse van het beheer van de accountantskantoren met 1 tot 50 medewerkers vergezeld van informatie over de structuren, de organisaties, de structuren van de omzetcijfers, de klanten, het personeel, de facturering, enz.

Dankzij de inspanningen van de talrijke gespecialiseerde commerciële firma's die op het Congres aanwezig waren, ontpopte het zich tot een formidabel uitstalraam op de wereld van de nieuwe informatie- en communicatietechnologieën. Allerlei workshops reikten onmiddellijk bruikbare oplossingen aan, te veel om op te noemen: nomadisme, telewerk, outsourcing, on-line-diensten, kabinet: informatiekruispunt, ...

Ook de toepassingen op maat kenden een grandioos succes, zoals het aangifteportaal *je déclare.com*: alleen al in het jaar 2004 werden 1 155 890 aangiftebewegingen geregistreerd. 3500 accountants vertrouwen op dit portaal om in één verrichting on-line-aangiften te doen en af te handelen, dit is een stijging van zomaar eventjes 27% ten opzichte van 2003.

U merkt het, naast een vruchtbare ontmoetingsplaats, vormde het Congres met zijn talrijke workshops, conferenties en documentatie, een baken voor nieuwe denk pistes die ook ons 'Belgisch' beroep van accountant en belastingconsulent niet onberoerd mogen laten daar we immers allen dezelfde ingrijpende mutaties meemaken: de impact van de IFRS-normen, een belastingadministratie die steeds meer elektronisch gaat, het 'Europa'-effect op onze fiscale regels, ... voorbeelden genoeg. Alle akten van het colloquium, de behandelde thema's, de presentaties van de technische uiteenzettingen vindt u terug op de website: www.experts-comptables.fr/59. Alvast één piste die u zeker niet mag missen.

5. Afdeling Begeleiding en Toezicht

Deze afdeling neemt, onder leiding van de heren André BERT (Nederlandstalig coördinator) en Patrick JAILLOT (Franstalig coördinator), het geheel van opdrachten op zich met betrekking tot de tucht en de deontologie van de IAB-leden. Ze organiseert tevens de controle en de kwalitatieve werking van de kantoren.

Deze afdeling heeft tot doel:

- de controle een eerder preventief dan repressief karakter te geven;
- in technische bijstand te voorzien ingeval van overlijden of ernstige ziekte van een lid;
- een confraternele controle in te richten met de bedoeling een kwaliteitscontrole uit te voeren.

Betrokken commissies

Commissie van Begeleiding en Toezicht

Arbitragecommissie

Tuchtcommissie

Commissie van Beroep

Commissie van Toezicht

De commissie van toezicht werd door de Raad van het IAB opgericht. Daar waar de commissie in de beginfase een onderzoekende opdracht kreeg, is zij geleidelijk omgevormd naar een begeleidende taak, waarbij vooral die confraters geconfronteerd worden, die een verslag over een wettelijke opdracht opstelden. Er werd een hele weg afgelegd om de mentaliteit aan te passen aan de praktische noodwendigheden en er vooral op gericht te zijn om begeleidend op te treden in plaats van berispelijk. Alle verslagen worden door de commissieleden nagelezen en in een plenaire vergadering besproken. Hierna wordt beslist welk gevolg aan het verslag dient gegeven te worden.

- De verslagen waar geen bemerkingen op gegeven zijn door het commissielid, worden zonder gevolg geklasseerd.
- Verslagen waar bemerkingen op zijn wegens lichte afwijkingen van de norm, krijgen een brief met de gemaakte bemerkingen, met verzoek om met deze opmerkingen in de toekomst rekening te houden.
- Bij verslagen waar vermoedens zijn van niet correct volgen van de norm of de deontologische regels, wordt na bespreking binnen de plenaire vergadering van de commissie beslist of betrokken confrater een brief met de bemerkingen krijgt, ofwel opgeroepen wordt om met zijn werk dossier voor de commissie te verschijnen.

Als voorbeeld kan gesteld worden dat bij niet spontaan indienen van het verslag de confrater steeds opgeroepen wordt. Indien de gemaakte bemerkingen van die aard zijn om een verder onderzoek te starten zal de confrater eveneens uitgenodigd worden. De bedoeling van de commissie is de confraters helpen in de problematiek van de betreffende verslagen, om also een beter inzicht te geven in de verantwoordelijkheden van de confrater en de doelstelling van de wetgever beter te laten aanvoelen.

Na het onderhoud wordt het dossier, ofwel geklasseerd zonder gevolg, ofwel wordt een brief met de bemerkingen aan de betrokken confrater gezonden. Dit alles na terug in de plenaire vergadering van de commissie te zijn besproken.

Soms zijn de inbreuken van dien aard dat het dossier aan de Raad van het Instituut wordt doorgegeven, met verzoek de confrater voor de Tuchtcommissie te laten verschijnen. Er werden dit jaar 649 verslagen toegezonden en nagekeken, waarvan 411 verslagen in het Nederlands en 238 in het Frans.

6. Afdeling Publicaties en middelen ter ondersteuning

Deze afdeling neemt, onder leiding van mevrouw Christiana BAERT (Nederlandstalig coördinator) en de heer Benoît VANDERSTICHELEN (Franstalig coördinator), het geheel van opdrachten op zich met betrekking tot de publicaties van het IAB. Zij onderkent de behoefte aan documentatie van de leden, komt daaraan tegemoet en verstrekt middelen ter ondersteuning van de leden.

De doelstellingen van deze afdeling zijn:

- het herzien van de inhoud en de presentatie van onze publicaties;
- het bestuderen van het ontwerpen van een gemeenschappelijke website van de economische beroepen ten dienste van het publiek (cf. website www.notaris.be);
- de bestudering van het ontwerpen van een gemeenschappelijke helpdesk met andere vrije beroepen (notarissen,...)

Reeds in 2004 namen de coördinatoren van deze afdeling de eerste initiatieven om aan de informatiebehoefte van onze leden en stagiairs tegemoet te komen. Dit door het uitwerken van een driejarige planning voor het verspreiden van een aantal geannoteerde wetboeken die onontbeerlijk zijn voor de behoorlijke uitoefening van het beroep van accountant en/of belastingconsulent. Zo zal het IAB in 2005 aan al haar leden en stagiairs een geannoteerd wetboek van vennootschappen ter beschikking stellen. Begin 2006 volgt een geannoteerd wetboek BTW en fiscale procedure, en in juni 2006 het wetboek van de Inkomstenbelastingen, dat het IAB in 2007 volledig geannoteerd opnieuw zal uitgeven.

Teneinde de leden en stagiairs nog sneller en nog beter te kunnen informeren, ontwikkelde de afdeling 'Publicaties en middelen ter ondersteuning' in 2004 bovendien een informatiewebsite, waarop alle actuele informatie met betrekking tot audit, accountancy, vennootschapsrecht en fiscaliteit is terug te vinden. Deze kan vanaf april 2005 door alle leden en stagiairs worden geconsulteerd op www.iab-info.be. Bovendien zullen de leden en de stagiairs wekelijks via e-mail op de hoogte worden gebracht van alle relevante nieuwsfeiten op het gebied van audit, accountancy, vennootschapsrecht en fiscaliteit.

Betrokken commissies

Informaticacommissie
Redactiecomité IAB

Informaticacommissie

Binnen ons Instituut werd een informaticacommissie opgericht die tot doel heeft de beroepsbeoefening door middel van elektronische producten te ondersteunen en te vergemakkelijken.

De eerste uitdaging betrof de evaluatie van diverse buitenlandse producten naar hun bruikbaarheid binnen onze wetgeving en onze eigen beroepsbeoefening.

Eén product heeft de aandacht van de leden weerhouden en zal in de loop van 2005 verder uitgebouwd worden. Het betreft de 'Anti-Witwasorganisatie'. Het product werd ontwikkeld door het ICAEW uit het Verenigd Koninkrijk en moet op zeer veel punten herbekeken worden.

Het digitaal ondertekenen zal ook in 2005 verder worden ontwikkeld en het gebruik van een digitaal certificaat bij Word en Excel documenten zal worden uitgewerkt in een praktische handleiding.

De gemengde ICT-commissie IAB-IBR zal vanaf 2005 worden uitgebreid met het BIBF en richt zich op internationale en multidisciplinaire toepassingen.

De oprichting van een XBRL Belgium vzw betekent voor de toekomst een vlottere toegankelijkheid en uitwisseling van cijfers die voor onze accountants en belastingconsulenten belangrijke vereenvoudigingen zullen betekenen. Deze vzw werd vorig jaar opgericht met de NBB, FOD Financiën, IBR, IAB, BIBF, CBN, CBFA, en de BVB.

De belangrijkste realisatie op elektronisch vlak is echter de gratis consultatie voor al onze leden van alle neergelegde jaarrekeningen vanaf het jaar 2000 via het Extranet van het IAB.

Hartelijk dank aan alle medewerkers van de betreffende commissies.

Het Instituut

ORGANIGRAM VAN HET INSTITUUT

De Raad

Voorzitter

Gérard DELVAUX

Ondervoorzitter

Erwin VERCAMMEN

Franstalig Secretaris-Penningmeester

Benoît VANDERSTICHELEN

Nederlandstalig Secretaris

Christiana BAERT-VREVEN

Nederlandstalige leden

André BERT

Jos DE BLAY

Ivo DIERICKX

Joseph VAN WEMMEL

Daniëlle VAN ZEGBROECK

Franstalige leden

Micheline CLAES

Christine CLOQUET

Michel DUMONT

Patrick JAILLOT

Paul VAN DIEVOET

De voorzitter heeft de Raad samengeroepen op volgende data: 26 april, 10 mei, 7 juni, 25 juni, 6 september, 4 oktober, 8 november en 6 december 2004.

Het Uitvoerend Comité

Overeenkomstig artikel 11 van de Wet van 22 april 1999 betreffende de boekhoudkundige en fiscale beroepen, heeft de Raad het dagelijks bestuur toevertrouwd aan een uitvoerend comité, samengesteld uit de volgende personen:

Voorzitter

Gérard DELVAUX

Ondervoorzitter

Erwin VERCAMMEN

Secretaris-Penningmeester (FR)

Benoît VANDERSTICHELEN

Secretaris (NL)

Christiana BAERT-VREVEN

Past Presidents

Roger VANDELANOTTE

1989-1992

Raymond KROCKAERT

1992-1998

Johan DE LEENHEER

1998-2004

Commissarissen

FRANSTALIGE LEDEN**Effectieve**

Christian RONSSE

NEDERLANDSTALIGE LEDEN

Emile VANKEERBERGHEN

Plaatsvervangende

Denise VERANNEMAN

Commissies

U vindt hieronder de samenstelling van de commissies van het IAB per afdeling, zoals die volgt uit de beslissing van de Raad van 7 juni 2004.

Afdeling Stage

Nederlandstalig Coördinator	Franstalig Coördinator
Joseph VAN WEMMEL	Christine CLOQUET

Stagecommissie

Voorzitter	Ondervoorzitter
Joseph VAN WEMMEL	Christine CLOQUET

NEDERLANDSTALIGE LEDEN

Effectieve leden

Staf JONGEN
Maria-Theresa SMET
Jan LAMMENS
Jos DE BLAY
François VERMEIREN

FRANSTALIGE LEDEN

Micheline CLAES
Guy FIJALKOWSKI
Michel DUMONT
Jean-Guy DIDIER
Patrick JAILLOT

Plaatsvervangende leden

Leon KERFS	Olivier de BONHOME
Willy LUTS	Guy DONCEL
Roger SMOLDERS	Joseph MARKO
Emile VANKEERBERGHEN	Ermenegildo PASQUALINI
Albert BAUWENS	Didier BOUCKAERT

Het uitvoerend comité van de stagecommissie

Voorzitter	Ondervoorzitter
Joseph VAN WEMMEL	Christine CLOQUET

Nederlandstalig Secretaris

Staf JONGEN

Franstalig Secretaris

Micheline CLAES

Gemeenschappelijke stage IBR-IAB

Nederlandstalige IAB-leden	Franstalige IAB-leden
Joseph VAN WEMMEL	Christine CLOQUET
André BERT	Micheline CLAES
	Eric STEGHERS

Afdeling Opleiding

Nederlandstalig Coördinator	Franstalig Coördinator
Daniëlle VAN ZEGBROECK	Paul VAN DIEVOET

Commissie permanente beroepsopleiding

Nederlandstalige leden	Franstalige leden
Maurice VANDER AUWERA	Geneviève SCHEERS
Emile VANKEERBERGHEN	Philippe DENGIS
Remi VAN POUCKE	Jacques WEERT

Afdeling Communicatie

Nederlandstalig Coördinator	Franstalig Coördinator
Ivo DIERICKX	Michel DUMONT

Consultatieve Commissie der Beroepsverenigingen

Voorzitter	Ondervoorzitter
Robert MOREAUX	Christian RONSSE

Nederlandstalige secretaris

Luc CEULEMANS

Franstalige secretaris

Christian DE MEULENAERE

Belgisch – Nederlandse gespreksgroep

Nederlandstalige leden

André BERT
Joseph VAN WEMMEL
Ferdinand VAN GELDER
Ivo DIERICKX

Frans – Belgische gespreksgroep

Franstalige leden

Cécile LION-TROU
André LEFEBVRE
Guy KAHN
Michel DUMONT

Evenementencommissie

Nederlandstalige leden	Franstalige leden
Jos DELOOSE	Colette MORIAU
Ivo DIERICKX	Michel DUMONT

Afdeling Beroepstechnieken

Nederlandstalig Coördinator

Jos DE BLAY

Franstalig Coördinator

Micheline CLAES

Gemengde commissie IAB-IBR – Bijzondere opdrachten

LEDEN IAB

Voorzitter

Jos VAN WEMMEL

LEDEN IBR

Luc DE PUYSSSELEYR

Leden

Claude JANSSENS

Jacques COLSON

Jean-Guy DIDIER

Jan VERHOEYE

Pascal LAMBOTTE

Inge SAEYS

Jean-Luc LIENART

Philippe BARTHELEMY

Ronny JOOS

Thierry VAN LOOKE

Wetenschappelijk secretariaat

Rutger VAN BOVEN

Erwin VANDERSTAPPEN

Commissie Belastingconsulenten

Werkgroep ontwerp Koninklijk Besluit tot vaststelling van het reglement van plichtenleer der accountants en belastingconsulenten

Voorzitter

Jos DE BLAY

Nederlandstalige leden

Katlijn CALLEWAERT

Wim VERSCHAEVE

Philip VAN EECKHOUTE

Willy MAECKELBERGH

Kurt STRAKA

Franstalige leden

Micheline CLAES

Christine CLOQUET

Vincent DELVAUX

Arnaud de VIRON

Raymond KROCKAERT

Roger LASSAUX

Eric STEGHERS

Wetenschappelijk secretariaat

Liesbet DHAENE

Commissie Belastingconsulenten

Werkgroep IAS – IFRS – Fiscaliteit

Voorzitter

Jos DE BLAY

Nederlandstalige leden

Jan VERHOEYE

André CLAES

Willy MAECKELBERGH

Kurt STRAKA

Franstalige leden

Gérard DELVAUX

Isabelle RICHELLE

Jean-Marie COUGNON

Roger LASSAUX

Werkgroep IAB-BIBF – Financieel plan

Nederlandstalige leden

Hugo DOOMS

Jos DE BLAY

Johan DE COSTER

Isabelle DE LEENHEER

Franstalige leden

Eric LORFEVRE

Colette MORIAU

Micheline CLAES

Claude JANSSENS

Roger LASSAUX

Afdeling Begeleiding en Toezicht

Nederlandstalig Coördinator

André BERT

Franstalig Coördinator

Patrick JAILLOT

Commissie van Begeleiding en Toezicht

Nederlandstalige leden

Leo PIPELEERS

Maria-Theresia SMET

Maurice VANDER AUWERA

Bert VERDONCK

Jacques COLSON

Jacques HELLIN

Hein VANDELANOTTE

Hugo SMITT

Joseph VAN WEMMEL

Franstalige leden

Pol CUVELIER

Philippe DENGIS

Claude JANSSENS

Roland MORLIE

Vincent LEGRAND

Basil BASILAVECCHIA

André LEFEBVRE

Raymond GHYSELS

Tuchtcommissie

NEDERLANDSTALIGE KAMER

Plaatsvervangend voorzitter

Joris DEGROOTE, rechter in de Rechtbank van Koophandel te Kortrijk

Effectieve IAB-leden

Hugo DOOMS

Leo STESENS

Plaatsvervangende IAB-leden

Ludie VAN OPSTAL

Etienne SCHINKELS

FRANSTALIGE KAMER

Voorzitter

Nicole DIAMANT, Ere-Ondervoorzitter van de Rechtbank van Koophandel te Brussel

Plaatsvervangend voorzitter

Anne SPIRITUS-DASSESE, Voorzitter van de Rechtbank van Koophandel te Brussel

Effectieve IAB-leden

Josiane LERMINIAUX-VINCKE

Richard FIELZ

vervangende IAB-leden

Pol CUVELIER

Michel DETRY

Commissie van Beroep**NEDERLANDSTALIGE KAMER****Voorzitter**

Paul BLONDEEL, Kamervoorzitter in het Hof van Beroep te Brussel

Plaatsvervangend Voorzitter

Koenraad MOENS, Raadsheer in het Hof van Beroep te Brussel

Effectieve magistraten

Herman HELLEBOSCH

Ere-Voorzitter van de Rechtbank van Koophandel te Antwerpen

Eduard NUYTS

Ere-Voorzitter van de Arbeidsrechtbanken te Kortrijk, Ieper en Veurne

Effectieve IAB-leden

Lucien CEULEMANS

André VINDEVOGEL

FRANSTALIGE KAMER**Voorzitter**

Jacques GODEFROID, Ere-Kamervoorzitter in het Hof van Beroep te Luik

Plaatsvervangend Voorzitter

Martine CASTIN, Raadsheer in het Hof van Beroep te Bergen

Effectieve magistraten

Cécile LION

Ere-Rechter in de Arbeidsrechtbank te Brussel

Richard RENTMEISTER

Voorzitter van de Rechtbanken van Koophandel te Dinant en Marche-en-Famenne

Effectieve IAB-leden

Vincent DELVAUX

Colette MORIAU

Plaatsvervangende magistraten

Luc DE DECKER

Voorzitter van de Rechtbank van Koophandel te Mechelen

Lionel DELPORTE

Voorzitter van de Arbeidsrechtbanken te Kortrijk, Ieper en Veurne

Plaatsvervangende IAB-leden

Johan DE COSTER

Walter IEMANTS

Jean STROOBANT

Arbitragecommissies**Waals Brabant en Regio Brussel (Franstalige dossiers)**

Omer BONBLED, Ere-Ondervoorzitter van de Rechtbank van Koophandel te Brussel

François VAN DER MENSBRUGGHE, Advocaat aan de balie van Brussel

Pol CUVELIER, Accountant en Belastingconsulent

Luik

Pierre DONCEL, Ondervoorzitter van de Arbeidsrechtbank te Luik

Philippe HANSOUL, Advocaat, plaatsvervangend Rechter in de Arbeidsrechtbank te Luik

Michel IDCZAK, Accountant

Henegouwen

Andrew LEWIS, Ondervoorzitter van de Arbeidsrechtbank te Bergen

Pierre JANDRAIN, Advocaat, plaatsvervangend Rechter in het Vrederecht van het 1ste kanton te Charleroi

Patrick JAILLOT, Accountant en Belastingconsulent

Vlaams Brabant en Regio Brussel (Nederlandstalige dossiers)

Bernard PUISSANT, Voorzitter van de Rechtbank van Koophandel te Leuven

Koenraad MOENS, Raadsheer in het Hof van Beroep te Brussel

Georges HUYGHEBAERT, Accountant

Oost-Vlaanderen

Reinhilde WAUTERS, Rechter in de Rechtbank van Koophandel te Dendermonde

Francine DE TANDT, Ondervoorzitter van de Rechtbank van Koophandel te Brussel

Joseph VAN WEMMEL, Accountant en Bedrijfsrevisor

West-Vlaanderen

André CHRISTIAENS, Emeritus Voorzitter van de Rechtbank van Eerste Aanleg te Kortrijk

Paul VANCRAEYVELDT, Vrederechter van het 1ste kanton Kortrijk

Jacques HELLIN, Accountant en Belastingconsulent

Antwerpen

Luc DE DECKER, Voorzitter van de Rechtbank van Koophandel te Mechelen

Herman HELLENBOSCH, Ere-Voorzitter van de Rechtbank van Koophandel te Antwerpen

Raphaël VAN DAMME, Accountant

Het Instituut

Limburg

Prosper VANHELMONT, Voorzitter van de Rechtbank van Koophandel te Hasselt

Philippe THIERY, Advocaat en plaatsvervangend Rechter in de Rechtbank van Koophandel te Hasselt

Kurt STRAKA, Accountant en Belastingconsulent

Afdeling Publicaties en middelen ter ondersteuning

Nederlandstalig Coördinator

Christiane BAERT

Franstalig Coördinator

Benoît VANDERSTICHELEN

Redactiecomité IAB

Nederlandstalige leden

Christiana BAERT

Rutger VAN BOVEN

Philip VAN EECKHOUTE

Lodewijk GOUBERT

Johan DE COSTER

Franstalige leden

Benoît VANDERSTICHELEN

Paul BELLEN

Ivan MASSIN

Roger LASSAUX

Tiny ALIFIERAKIS

Informaticacommissie

Nederlandstalige leden

Erwin VERCAMMEN

Christiana BAERT

Firmin BAUTERS

Hein VANDELANOTTE

Herman VAN DEN KEYBUS

Joannes VAN GILS

Jean-Marie HILLEWAERE

Marc JOHNEN

Remi VAN POUCKE

Rudi CARRIJN

Georges GEERKENS

Claude PARISIS

Franstalige leden

Benoît VANDERSTICHELEN

Claude JANSSENS

Gonzague GERARD

Jean-Antoine LEBRUN

Jean-Luc FONTAINE

Roger LASSAUX

Jacques LEROY

DE DIENSTEN VAN HET INSTITUUT

DIRECTIE

Algemeen directeur

Eric STEGHERS

Directieadviseur – Studiedienst

Nederlandstalig

Rutger VAN BOVEN

Franstalig

Roger LASSAUX

Directiesecretariaat

Fanny LIETAER

WILL SAMBAERE

Secretariaat – Onthaal

Kristien MICHELS

ALGEMENE DIENSTEN TEN BEHOEVE VAN DE DIRECTIE

Boekhouding

Monique BOLLEN

Informatica

Eric ANCION

BEROEPSPRAKTIJK EN BEGELEIDING

Jacques COLSON (vanaf 1 december 2004)

Secretariaat van de Commissie van Begeleiding en toezicht - Vertalingen

Géraldine PANIER

JURIDISCHE DIENST

Liesbet DHAENE

Jan VAN DROOGBROECK

Corine DE SMET

Sandrine GHISLAIN

Eric BASSO

Jackie KARRAS

STAGEDIENST

Chantal VANDENDRIESSCHE

Valérie CLESSE

Anne FISCHER

Nicole HORMANS

Denise REYNAERT

Marie-Claire ROTTE

DOCUMENTATIEDIENST

Leen BOONEN

Ilse DEMEDTS

DIENST PUBLICATIES EN REDACTIECOORDINATIE

Leslie VAN HOUT

STATISTIEKEN

Hierna volgt een overzicht van het aantal leden ingeschreven op 31 december 2004:

Natuurlijke personen

	Totaal	Accountant	Belasting- consulent	Accountant – Belastingconsulent
Totaal	7162	2563	1238	3361
Franstaligen	2762	1104	308	1350
Nederlandstaligen	4400	1459	930	2011

Niet ingeschreven in het register der externen

	Totaal	Accountant	Belasting- consulent	Accountant – Conseil fiscal
Totaal	2878	1363	786	729
Franstaligen	986	555	177	254
Nederlandstaligen	1892	808	609	475

Ingeschreven in het register der externen

	Totaal	Accountant	Belasting- consulent	Accountant – Belastingconsulent
Totaal	4284	1200	452	2632
Franstaligen	1776	549	131	1096
Nederlandstaligen	2508	651	321	1536

Vennootschappen

	Totaal	Accountant	Belasting- consulent	Accountant – Belastingconsulent
Totaal	2080	1226	93	761
Franstaligen	885	537	32	316
Leden 100%	372	233	11	128
EBVBA	513	304	21	188
Nederlandstaligen	1195	689	61	445
Leden 100%	430	259	11	160
EBVBA	765	430	50	285

OVERLEDEN CONFRATERS

BAILLIEUX Albert
BUISSERET Marcel

DETOMBES Jean

HERRIJGERS Ann

KOEVOETS Carlo

LAMBRECHT Maguy

MARTINY Alfred

OOSTERLYNCK Jozef

QUIX Paul

RENARD Raould
ROJTMAN Maurice

SALES Pierre
SCHUBERT Charles-Félix

VANHERCK Albert
VINOELST Henri

WILLEMS Piet

Vormgeving, druk en afwerking lannoo drukkerij

Alle rechten voorbehouden.

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt in enige vorm of op enige wijze zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.